

**ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ**

<< Θέμα: Ο νέος κανονισμός για την επισήμανση των τροφίμων >>

Επιβλέπων Καθηγητής: Θεόδωρος Βαρζάκας

Σπουδάστρια: Αγγελική Στάμου

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2013

1.522

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η τροφή είναι πρωταρχική ανάγκη του ανθρώπου και είναι απαραίτητη για τη διατήρηση της ζωής. Μέσω της τροφής αναπτύσσεται το σώμα, αναπληρώνονται οι φθορές του οργανισμού, διατηρείται σταθερή η θερμοκρασία του σώματος και εξασφαλίζονται οι λειτουργίες του οργανισμού. Αντιλαμβανόμαστε λοιπόν τη σπουδαιότητα της στη ζωή των ανθρώπων και πιο συγκεκριμένα το δικαίωμα που έχει ο άνθρωπος να γνωρίζει το οτιδήποτε καταναλώνει και χρησιμοποιεί στις διατροφικές του συνήθειες.

Για το σκοπό αυτό έχουν θεσπιστεί νόμοι οι οποίοι αφορούν στην επισήμανση των τροφίμων, δηλαδή ενδείξεις, εμπορικά ή βιομηχανικά σήματα, εικόνες, σύμβολα μέσω των οποίων ο κάθε καταναλωτής μπορεί να επιλέγει ενήμερος για τα τρόφιμα που επιλέγει να βάλει στη διατροφή του.

Πιο συγκεκριμένα, στην εργασία αυτή θα αναπτύξουμε τον νέο κανονισμό 1169/2011 που αφορά στην παροχή πληροφοριών στους καταναλωτές τροφίμων. Εκδόθηκε στις 22 Νοεμβρίου 2011 στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και πρόκειται για τη νέα κοινοτική νομοθεσία που ρυθμίζει οριζόντια θέματα της επισήμανσης, παρουσίασης και διαφήμισης των τροφίμων.

ABSTRACT

The food is a primary human need and is essential for sustaining life . Through food growing body replenished damages to its body maintain a constant body temperature and ensure the body functions . We see the importance of people's lives and more specifically the right of the people to know the uses and consumes everything in eating habits.

For this purpose they have established laws that relate to food labeling , ie particulars , trade marks , pictures, symbols through which every consumer can make informed choices about the food we choose to put in his diet.

More specifically , in this work we will develop the new Regulation 1169/2011 concerning the provision of food information to consumers . Issued on November 22, 2011 in the Official Journal of the European Communities and going for the new Community legislation regulating cross-cutting issues of labeling, presentation and advertising of foodstuffs.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη.....	2
Abstract.....	3
Πίνακας περιεχομένων.....	4
.....	5
Εισαγωγή. Τι ονομάζουμε επισήμανση	6
.....	7
Κεφάλαιο 1. Ο νέος κανονισμός στην επισήμανση των τροφίμων	8
Κεφάλαιο 2. Αναγραφή χώρας καταγωγής ή προέλευσης	12
Κεφάλαιο 3. Διατροφική Επισήμανση	14
Κεφάλαιο 4. Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής του νέου κανονισμού	18
Κεφάλαιο 5. Αρχές που διέπουν τις πληροφορίες για τα τρόφιμα	19
Κεφάλαιο 6. Υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα	20
6.1. Παρουσίαση υποχρεωτικών ενδείξεων	21
6.2. Παράλειψη ορισμένων υποχρεωτικών ενδείξεων	22
6.3. Διατάξεις για τις υποχρεωτικές ενδείξεις	23
Κεφάλαιο 7. Κατάλογος συστατικών	24
7.1. Παράλειψη του καταλόγου συστατικών	24
7.2 Παράλειψη στοιχείων των τροφίμων από τον κατάλογο συστατικών	25
Κεφάλαιο 8. Επισήμανση ορισμένων ουσιών ή προϊόντων που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες	26
Κεφάλαιο 9. Ποσοτική αναγραφή συστατικών	28
9.1. Καθαρή ποσότητα	29
9.2. Ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας, τελική ημερομηνία ανάλωσης και ημερομηνία κατάψυξης	31
9.3. Συνθήκες διατήρησης ή συνθήκες χρήσης	32
Κεφάλαιο 10. Διατροφική δήλωση	33

10.1. Υπολογισμός ενεργειακής αξίας	35
10.2. Έκφραση ανά 100g ή ανά 100ml	36
10.3. Έκφραση σε βάση ανά μερίδα ή ανά μονάδα κατανάλωσης	38
Κεφάλαιο 11. Παρουσίαση	39
11.1. Πρόσθετες μορφές έκφρασης και παρουσίασης	39
Κεφάλαιο 12. Προαιρετικές πληροφορίες για τα τρόφιμα	41
Κεφάλαιο 13. Εθνικά μέτρα	42
13.1. Εθνικά μέτρα στις πρόσθετες υποχρεωτικές ενδείξεις	42
13.2. Εθνικά μέτρα για τα μη προσυσκευασμένα τρόφιμα	43
Κεφάλαιο 14. Διαδικασία κοινοποίησης	43
Κεφάλαιο 15. Εκτελεστικές τροποποιητικές και τελικές διατάξεις	44
Κεφάλαιο 16. Τροποποιήσεις των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1925/2006	45
Κεφάλαιο 17. Μεταβατικά μέτρα και έναρξη ισχύος και ημερομηνία εφαρμογής ..	46
Κεφάλαιο 18. Ορισμοί	48
18.1 Ειδικοί ορισμοί	52
Συμπεράσματα	
Βιβλιογραφία	

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τι ονομάζουμε επισήμανση;

Τα παλαιότερα χρόνια η τροφή παραγόταν σε αρκετά κοντινή απόσταση από τις λιανικές αγορές. Σήμερα η τροφή μπορεί να παραχθεί κ να συσκευαστεί σε διαφορετικές ηπείρους και έπειτα να διανεμηθεί είτε στην ίδια τη χώρα είτε σε οποιαδήποτε άλλη ήπειρο. Επομένως κατανοούμε όλοι την σημασία της ύπαρξης της επισήμανσης σε κάθε τρόφιμο και τη σπουδαιότητα του για την ασφάλεια και την υγεία του καταναλωτή. Για να καταλάβουμε καλύτερα σε τι αναφερόμαστε με τον όρο επισήμανση και θα πρέπει να αναφερθούμε στον όρο αυτό και να αναλύσουμε το ρόλο της στη βιομηχανία των τροφίμων.

Ως επισήμανση ονομάζουμε τις ενδείξεις, τα εμπορικά ή βιομηχανικά σήματα, οι εικόνες ή τα σύμβολα που αναφέρονται σε ένα τρόφιμο και εμφανίζονται πάνω σε κάθε συσκευασία, έγγραφο, πινακίδα, ετικέτα, δακτύλιο ή περιλαίμιο που συνοδεύουν το τρόφιμο αυτό. Η επισήμανση και ο τρόπος που γίνεται θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να μην υπάρχει παραπλάνηση του καταναλωτή. Συγκεκριμένα όσον αφορά τα χαρακτηριστικά του τροφίμου και ιδίως τη φύση, την ταυτότητα, τις ιδιότητες, τη σύνθεση, την ποσότητα, τη διατηρησιμότητα, τον τόπο παραγωγής ή προέλευσης, τον τρόπο παρασκευής ή λήψης, όπως επίσης να μην αποδίδεται στο τρόφιμο δράση ή ιδιότητες που δεν έχει και να παρουσιάζονται χαρακτηριστικά σε ένα τρόφιμο ως ιδιαίτερα ενώ τα ίδια χαρακτηριστικά παρουσιάζουν όλα τα παρόμοια τρόφιμα. Επίσης πρέπει να αποφεύγετε να αποδίδονται στο τρόφιμο ιδιότητες πρόληψης, αγωγής ή θεραπείας ασθενειών ή να τις υπονοούν.

Οι ενδείξεις που περιλαμβάνονται υποχρεωτικά στην επισήμανση είναι:

- i. Η ονομασία πώλησης.
- ii. Ο κατάλογος των συστατικών.
- iii. Η καθαρή ποσότητα για τα προσσκευασμένα τρόφιμα.

- iv. Η χρονολογία ελάχιστης διατηρησιμότητας και στην περίπτωση τροφίμων που είναι ευαλοίωτα από μικροβιολογική άποψη , η τελική χρονολογία ανάλωσης.
- v. Οι ιδιαίτερες συνθήκες συντήρησης και χρήσης.
- vi. Το όνομα ή η εμπορική επωνυμία και η διεύθυνση του παρασκευαστή ή του συσκευαστή ή ενός πωλητή εγκατεστημένου σε κράτος μέλος της ΕΟΚ.
- vii. Ο τόπος παραγωγής ή προέλευσης στην περίπτωση που ο καταναλωτής μπορεί να οδηγηθεί σε πλάνη ως προς τον πραγματικό τόπο παραγωγής ή προέλευσης του τροφίμου.
- viii. Οδηγίες χρήσης για τη σωστή χρήση του τροφίμου.
- ix. Τα ποτά τα οποία περιέχουν περισσότερο από 1,2% αιθυλική αλκοόλη κατ' όγκο, η αναγραφή του κτηθέντος κατ' όγκο αλκοολικού τίτλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Ο νέος κανονισμός στην επισήμανση των τροφίμων

Το Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο και το συμβούλιο της ευρωπαϊκής ένωσης εκτιμώντας το άρθρο 169 της συνθήκης για τη λειτουργία της ευρωπαϊκής ένωσης προβλέπει ότι θα πρέπει να συμβάλλει στην επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών, όπως επίσης και η ελεύθερη κυκλοφορία ασφαλών και υγιεινών τροφίμων είναι θεμελιώδη πτυχή της εσωτερικής αγοράς και συμβάλλει σημαντικά στην ευημερία των πολιτών καθώς και στη διασφάλιση των κοινωνικών και οικονομικών συμφερόντων. Οι καταναλωτές θα πρέπει να είναι κατάλληλα ενημερωμένοι για τα τρόφιμα τα οποία καταναλώνουν έτσι ώστε να εξασφαλιστεί ένα υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας τους και το δικαίωμα τους στην πληροφόρηση των ειδών που καταναλώνουν. Οι επιλογές των καταναλωτών πιθανός να επηρεασθούν από υγειονομικούς, οικονομικούς, περιβαλλοντικούς, κοινωνικούς και δεοντολογικούς προβληματισμούς.

Η καινούργια νομοθεσία που θεσπίστηκε ώστε να διασφαλίσει όλα τα παραπάνω βασίζεται στον κανονισμό ΕΕ αριθ. 1169/2011 του Ευρωπαϊκού κοινοβουλίου και του συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2011 σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές, την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 και την κατάργηση της οδηγίας 87/250/ΕΟΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 90/496/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της οδηγίας 1999/10/ΕΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών της επιτροπής 2002/67/ΕΚ και 2008/5/ΕΚ και του κανονισμού ΕΚ αριθ.608/2004 της Επιτροπής.(Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης)

Γενική αρχή της νομοθεσίας για τα τρόφιμα είναι να παρέχεται βάση ώστε οι καταναλωτές να επιλέγουν και να είναι ενήμεροι για τα τρόφιμα που καταναλώνουν και να παρεμποδίζονται τεχνικές παραπλάνησης των καταναλωτών. Αυτό βασίζεται στον

κανονισμό (ΕΚ) 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιανουαρίου 2002 που αφορά στον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την ασφάλεια των τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων.

Η οδηγία 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου του 2005 που αφορά στις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς του καταναλωτές δεν καλύπτει όλες τις πτυχές παροχής πληροφοριών στους καταναλωτές και θα πρέπει να συμπληρωθούν ειδικοί κανόνες σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές. Το ίδιο ισχύει και για τις οδηγίες 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Μαρτίου 2000 που αφορά στους ενωσιακούς αγώνες περί της επισήμανσης των τροφίμων που ισχύουν για όλα τα τρόφιμα και την οδηγία 90/496/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 1990 που αφορά στους κανόνες επισήμανσης των τροφίμων όσον αφορά τις διατροφικές του ιδιότητες, χρονολογούνται από το 1978 και 1990 αντίστοιχα και θα πρέπει να επικαιροποιηθούν. Οι απαιτήσεις γενικής επισήμανσης συμπληρώνονται με διάφορες διατάξεις που εφαρμόζονται σε όλα τα τρόφιμα σε ιδιαίτερες συνθήκες ή σε ορισμένες κατηγορίες τροφίμων. Επιπλέον υπάρχουν πολλοί ειδικοί κανόνες οι οποίοι εφαρμόζονται σε συγκεκριμένα τρόφιμα. (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης)

Παρόλο που οι αρχικοί στόχοι και τα βασικά στοιχεία της τρέχουσας νομοθεσίας εξακολουθεί να ισχύει, θα πρέπει να εξορθολογιστεί προκειμένου να διασφαλισθούν ευκολότερη συμμόρφωση και μεγαλύτερη σαφήνεια για τους συμφεροντούχους και να εκσυγχρονιστεί να ληφθούν υπόψη οι νέες εξελίξεις στον τομέα των πληροφοριών για τα τρόφιμα. Ο κανονισμός αυτός εξυπηρετεί τα συμφέροντα της εσωτερικής αγοράς με την απλοποίηση της νομοθεσίας, την κατοχύρωση ασφάλειας δικαίου και τη μείωση της γραφειοκρατίας, εξυπηρετεί το ίδιο όμως και τον πολίτη αφού επιβάλλει μια σαφή κατανοητή και ευανάγνωστη επισήμανση των τροφίμων.

Η επιλογή κατάλληλης διατροφής που να ανταποκρίνεται στις ατομικές ανάγκες του καθενός είναι πολύ σημαντική στο ευρύ κοινό. Στη λευκή βίβλο της Επιτροπής της 30ης Μαΐου 2007 για μια Ευρωπαϊκή Στρατηγική για θέματα υγείας που σχετίζονται άμεσα με τη διατροφή σημειώθηκε ότι η διατροφική επισήμανση αποτελεί μια σημαντική

μέθοδο για την πληροφόρηση των καταναλωτών σχετικά με τη σύνθεση των τροφίμων και έτσι να επιλέγουν ενήμεροι τα τρόφιμα που θα καταναλώσουν.

Προκειμένου να ενισχυθεί η ασφάλεια δικαίου και να κατοχυρωθούν η ορθολογικότητα και η συνεκτικότητα της εφαρμογής θα πρέπει να καταργηθούν οι οδηγίες 90/496/ΕΟΚ και 2000/13/ΕΚ και να αντικατασταθούν από ένα νέο κανονισμό με τον οποίο θα κατοχυρώνεται η βεβαιότητα για τους καταναλωτές και τους άλλους συμφεροντούχους και θα μειώνει το διοικητικό φόρτο. Είναι επίσης σκόπιμο να καταργηθούν η οδηγία 87/250/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 15ης Απριλίου 1987 σχετικά με την αναγραφή του ογκομετρικού αλκοολικού τίτλου κατά την επισήμανση των αλκοολούχων ποτών, η οδηγία 1999/10/ΕΚ της Επιτροπής της 8ης Μαρτίου 1999, η οποία διέπει παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του άρθρου 7 της οδηγίας 79/112/ΕΟΚ που αφορά στην επισήμανση των ειδών διατροφής, και η οδηγία 2002/67/ΕΚ της Επιτροπής, της 18ης Ιουλίου 2002 σχετικά με τα τρόφιμα που περιέχουν κινίνη και καφεΐνη. Θα πρέπει επίσης να καταργηθούν ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 608/2004 της Επιτροπής, της 31ης Μαρτίου 2004, για τη σήμανση των τροφίμων με προσθήκη φυτοστερολών, φυτοστερολεστέρων, φυτοστανολών και η οδηγία 2008/5/ΕΚ της Επιτροπής, της 30ης Ιανουαρίου 2008 σχετικά με την αναγραφή, στην επισήμανση ορισμένων τροφίμων, υποχρεωτικών ενδείξεων πέραν των προβλεπόμενων από την οδηγία 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.(Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης)

Πρέπει λοιπόν να θεσπιστούν κοινοί ορισμοί, αρχές, απαιτήσεις και διαδικασίες ώστε να δημιουργηθεί ένα σαφές πλαίσιο με μια κοινή βάση για τη λήψη ενωσιακών και εθνικών μέτρων που αφορούν τις πληροφορίες για τα τρόφιμα. Είναι αναγκαίος λοιπόν ένας ευρύς ορισμός της νομοθεσίας σχετικά με τις πληροφορίες στα τρόφιμα που θα τους κανόνες γενικού και ειδικού χαρακτήρα, όπως επίσης και ένας ευρύς ορισμός των πληροφοριών για τα τρόφιμα που θα καλύπτει τις πληροφορίες που παρέχονται από μέσα διαφορετικά από την ετικέτα. Θα πρέπει η νομοθεσία να είναι ευέλικτη, ώστε να έχει τη δυνατότητα να ενημερώνεται σύμφωνα με τις νέες απαιτήσεις των καταναλωτών και να εξασφαλίζει ισορροπία μεταξύ της προστασίας της εσωτερικής αγοράς και των διαφορών στην αντίληψη των καταναλωτών στα κράτη μέλη. Η παροχή στους καταναλωτές της

δυνατότητας να αναγνωρίζουν και να κάνουν κατάλληλη χρήση ενός τροφίμου, όπως και οι επιλογές τους να ανταποκρίνονται στις ατομικές διαιτητικές τους ανάγκες είναι ο κυριότερος λόγος που απαιτείται η αναγραφή υποχρεωτικών πληροφοριών στα τρόφιμα. Οι νέες απαιτήσεις όσον αφορά στις υποχρεωτικές πληροφορίες στα τρόφιμα θα πρέπει να θεσπίζονται, εφόσον απαιτούνται, σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας, της αναλογικότητας και της αειφορίας. Θα πρέπει να απαγορεύει τη χρήση πληροφοριών που παραπλανούν τον καταναλωτή όσον αφορά χαρακτηριστικά, αποτελέσματα και ιδιότητες του τροφίμου ή την απόδοση στα τρόφιμα θεραπευτικών ιδιοτήτων. Γι' αυτό το λόγο πρέπει να καταρτισθεί κατάλογος όλων των υποχρεωτικών πληροφοριών οι οποίες θα πρέπει να παρέχονται για όλα τα τρόφιμα που προορίζονται προς κατανάλωση και να διατηρηθούν οι ήδη υποχρεωτικές πληροφορίες βάση της ισχύουσας νομοθεσίας.

Σημαντικό ρόλο παίζουν οι πληροφορίες στα τρόφιμα όταν ορισμένα συστατικά ή άλλες ουσίες ή προϊόντα χρησιμοποιούνται στην παραγωγή τροφίμων και εξακολουθούν να παραμένουν σε αυτά. Αυτά μπορεί να είναι πρόσθετα τροφίμων, τεχνολογικά βοηθήματα και άλλες ουσίες που μπορούν να προκαλέσουν αλλεργίες ή δυσανεξίες σε κάποιους ανθρώπους, ορισμένες από τις οποίες συνιστούν κίνδυνο για την υγεία των καταναλωτών. Με αυτό τον τρόπο οι καταναλωτές και ιδιαίτερα εκείνοι που πάσχουν από τροφική αλλεργία ή δυσανεξία θα μπορούν ενήμεροι να κάνουν τις επιλογές που είναι ασφαλείς για τους ίδιους. Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι οι ετικέτες όντας σαφείς και κατανοητές βοηθούν τους καταναλωτές που επιθυμούν να κάνουν περισσότερο ενήμεροι τις διατροφικές και διαιτητικές τους επιλογές.

Όσον αφορά για την πληροφόρηση των καταναλωτών που αφορούν στην παρουσία τεχνολογικά επεξεργασμένων νανουλικών στα τρόφιμα είναι σημαντικό να δοθεί ορισμός των τεχνολογικά επεξεργασμένων νανουλικών. Τρόφιμα, λοιπόν, τα οποία περιέχουν τεχνολογικά επεξεργασμένα νανουλικά ή αποτελούνται από τέτοια υλικά θα πρέπει να είναι νέα τρόφιμα. Ο ορισμός αυτός θα πρέπει να εξετασθεί στη βάση της επικείμενης ανασκόπησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιανουαρίου 1997, σχετικά με τα νέα τρόφιμα και τα νέα συστατικά τροφίμων. (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Αναγραφή χώρας καταγωγής ή προέλευσης του τροφίμου

Η αναγραφή της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης του τροφίμου θα πρέπει να καταγράφεται στην ετικέτα ώστε να μην υπάρχει περίπτωση παραπλάνησης του καταναλωτή, όσον αφορά την πραγματική χώρα καταγωγής ή τον πραγματικό τόπο προέλευσης του συγκεκριμένου προϊόντος. Η αναγραφή της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης ώστε ο καταναλωτής να μην παραπλανάται και βάσει σαφώς καθορισμένων κριτηρίων, τα οποία θα διασφαλίζουν ίσους όρους στη βιομηχανία και θα βελτιώνουν την κατανόηση από τους καταναλωτές των πληροφοριών που σχετίζονται με τη χώρα καταγωγής ή τον τόπο προέλευσης ενός τροφίμου. Τα κριτήρια αυτά δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται στις αναγραφές που σχετίζονται με το όνομα ή τη διεύθυνση του υπευθύνου επιχείρησης τροφίμων. Υπάρχουν βέβαια περιπτώσεις που οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων επιθυμούν την αναγραφή της καταγωγής ενός τροφίμου επιστώντας έτσι την προσοχή των καταναλωτών στην ποιότητα του προϊόντος τους. Με τον ίδιο τρόπο θα πρέπει και οι αναγραφές αυτές να συμμορφώνονται με εναρμονισμένα κριτήρια.

Η αναγραφή καταγωγής είναι υποχρεωτική για το βόειο κρέας και τα προϊόντα με βάση το βόειο κρέας στην Ένωση λόγω της κρίσης που είχε ξεσπάσει της σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας των βοοειδών. Η καταγωγή του κρέατος εμφανίζεται ως πρωταρχικό μέλημα των καταναλωτών, έπειτα από ένα τέτοιας σημασίας συμβάν. Υπάρχουν επίσης κρέατα που καταναλώνονται ευρέως στην Ένωση όπως χοίροι, αιγοπρόβατα και πουλερικά. Είναι αναγκαία η διερεύνηση της δυνατότητας να επεκταθεί η υποχρεωτική επισήμανση καταγωγής και για άλλα τρόφιμα. Πρέπει λοιπόν η Ένωση να εκπονήσει εκθέσεις που να καλύπτουν τρόφιμα όπως είδη κρεάτων εκτός του βοείου και του χοίρειου κρέατος και του κρέατος πρισματοειδών, αιγοειδών και πουλερικών, το γάλα, το γάλα ως συστατικό γαλακτοκομικών προϊόντων, το κρέας ως συστατικό, τα μή

μεταποιημένα τρόφιμα, τα τρόφιμα που αποτελούνται από μόνο ένα συστατικό και τα συστατικά που αντιστοιχούν σε περισσότερο από το 50% του τροφίμου. Το γάλα είναι ένα από τα προϊόντα για τα οποία η αναγραφή του τόπου καταγωγής θεωρείται ως έχουσα ιδιαίτερο ενδιαφέρον, η έκθεση της επιτροπής θα πρέπει να παρασχεθεί το συντομότερο δυνατόν. Από τις εκθέσεις αυτές συμπεραίνουμε ότι η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει προτάσεις τροποποίησης των σχετικών ενωσιακών διατάξεων ή να αναλάβει νέες πρωτοβουλίες εφόσον, αυτές απαιτούνται, ανά τομέα.

Οι ενωσιακοί μη προτιμησιακοί κανόνες καταγωγής θεσπίζονται στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, και στις διατάξεις εφαρμογής του στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2454/93 της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 1993, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92 του Συμβουλίου περί θεσπίσεως του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα. Ο καθορισμός της χώρας καταγωγής των τροφίμων θα βασίζεται σε αυτούς τους κανόνες, τους οποίους γνωρίζουν καλά οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων τροφίμων και οι διοικήσεις και οι οποίοι θα πρέπει να διευκολύνουν την εφαρμογή τους. (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Διατροφική επισήμανση

Η διατροφική δήλωση σε ένα τρόφιμο αφορά πληροφορίες σχετικά με την παρουσία ενέργειας και ορισμένων θρεπτικών συστατικών. Είναι υποχρεωτική η παροχή διατροφικών πληροφοριών και θα πρέπει να υποστηρίζει τις δράσεις στον τομέα της διατροφής ως μέρος των πολιτικών για τη δημόσια υγεία.

Η υποχρεωτική διατροφική δήλωση θα πρέπει να αναγράφεται σε ποσότητες 100 g ή 100 ml και αν χρειάζεται να επιτρέπονται πρόσθετες δηλώσεις ανά μερίδα. Ένα τρόφιμο συσκευασμένο σε εξατομικευμένες μερίδες ή μονάδες κατανάλωσης που διατίθενται στην αγορά, θα πρέπει να επιτρέπεται διατροφική δήλωση ανά μερίδα ή ανά μονάδα κατανάλωσης συν της αναφοράς σε ποσότητες 100 g ή 100 ml.

Ως σημαντικά για τη δημόσια υγεία υπογραμμίστηκαν στη λευκή βίβλο της Επιτροπής διατροφικά στοιχεία όπως τα κορεσμένα λιπαρά, τα σάκχαρα ή το νάτριο. Επομένως, είναι σημαντικό στην υποχρεωτική διατροφική πληροφόρηση να λαμβάνονται υπόψη τα εν λόγω στοιχεία. Δεδομένου ότι όλο αυτό έχει ως σκοπό την παροχή μιας βάσης στον τελικό καταναλωτή ώστε να επιλέγει ενήμερος, είναι σημαντικό να κατανοεί εύκολα τις πληροφορίες που παρέχονται στην επισήμανση. Είναι σκόπιμο λοιπόν να χρησιμοποιείται στην επισήμανση ο όρος << αλάτι >> αντί του αντίστοιχου όρου της θρεπτικής ουσίας του << νατρίου >>.

Η αναγραφή των ισχυρισμών επί θεμάτων διατροφής και υγείας στις ετικέτες τροφίμων για λόγους συνέπειας και συνοχής της ενωσιακής νομοθεσίας θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τους ισχυρισμούς επί θεμάτων διατροφής και υγείας που διατυπώνονται για τα τρόφιμα.

Από την υποχρεωτική παροχή διατροφικής δήλωσης εξαιρούνται τρόφιμα μή επεξεργασμένα ή για τα οποία οι διατροφικές πληροφορίες δεν αποτελούν παράγοντα

καθοριστικό για τις αποφάσεις αγοράς των καταναλωτών, όπως επίσης και τρόφιμα των οποίων οι συσκευασίες είναι αρκετά μικρή ώστε να χωρέσει τις απαιτήσεις υποχρεωτικής επισήμανσης, εκτός και αν η υποχρέωση παροχής αυτών προβλέπεται από άλλους ενωσιακούς κανόνες.

Οι διατροφικές πληροφορίες θα πρέπει να είναι απλές και εύκολα κατανοητές ώστε να ανταποκρίνονται στο μέσο καταναλωτή. Η αναγραφή αυτών θα πρέπει να αναγράφεται στο ίδιο οπτικό πεδίο ώστε να μην δημιουργηθεί σύγχυση στους καταναλωτές. Προαιρετικά τα πιο σημαντικά στοιχεία μπορούν να επαναλαμβάνονται στο κύριο οπτικό πεδίο ώστε οι καταναλωτές να βλέπουν εύκολα τις σημαντικές πληροφορίες όταν αγοράζουν τα τρόφιμα.

Ορισμένα κράτη μέλη και οργανώσεις της βιομηχανίας τροφίμων εκφράζουν τη διατροφική δήλωση και με διαφορετικούς τρόπους πέρα από την έκφραση ανά 100g ή ανά 100ml ή ανά μερίδα ή με την χρήση συμβόλων και σχημάτων. Παρόλα αυτά υπάρχουν υπάρχον ανεπαρκή στοιχεία για τον τρόπο τον οποίο ο μέσος καταναλωτής κατανοεί και χρησιμοποιεί τις εναλλακτικές μορφές έκφρασης των πληροφοριών. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να κληθεί η Επιτροπή και να εκπονηθεί έκθεση για τη χρήση των εν λόγω μορφών έκφρασης και παρουσίασης, τις επιπτώσεις που μπορεί να επιφέρει στην εσωτερική αγορά και τη σκοπιμότητα περαιτέρω εναρμόνισης. Για να βοηθήσουν λοιπόν την Επιτροπή κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να παράσχει τις κατάλληλες πληροφορίες σχετικά με τη χρήση των πρόσθετων μορφών έκφρασης και παρουσίασης της διατροφικής δήλωσης στην αγορά τους. Θα πρέπει λοιπόν να ζητηθεί από τους υπευθύνους τροφίμων κάθε κράτους μέλους να γνωστοποιεί στις εθνικές αρχές τη χρήση των πρόσθετων αυτών μορφών και τα σχετικά δικαιολογητικά που ορίζονται από τον παρόντα κανονισμό. Για να διασφαλιστεί ορισμένος βαθμός συνεκτικότητας κατά την ανάπτυξη πρόσθετων μορφών έκφρασης και παρουσίασης της διατροφικής δήλωσης, κρίνεται σκόπιμο να προωθηθεί η διαρκής ανταλλαγή και γνωστοποίηση βέλτιστων πρακτικών και εμπειριών μεταξύ των κρατών μελών και με την Επιτροπή και να προωθηθεί η συμμετοχή των συμφεροντούχων στις αλλαγές αυτές.

Σε πολλές περιπτώσεις οι προαιρετικές πληροφορίες λειτουργούν εις βάρος των υποχρεωτικών πληροφοριών για τα τρόφιμα. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να προβλεφθούν

κριτήρια για να επιτύχουν την ισορροπία μεταξύ τους.

Πολύ σημαντικό θεωρούνται οι πληροφορίες με τα δυνητικά αλλεργιογόνα που σύμφωνα με στοιχεία, τα περισσότερα περιστατικά τροφικών αλλεργιών οφείλονται σε μη προσσκευασμένα τρόφιμα. Παρόλο που τα κράτη μέλη θα πρέπει να διατηρήσουν το δικαίωμα να καθορίζουν κανόνες για τη παροχή πληροφοριών. Ανάλογα με τις τοπικές πρακτικές και περιστάσεις, θα πρέπει να παρέχονται πάντα στον καταναλωτή.

Με το πέρασμα των χρόνων οι καταναλωτές δείχνουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την καλή κατάσταση των ζώων κατά τη σφαγή, περιλαμβανομένης και της υποβολής της νάρκωσης πριν τη σφαγή. Θα πρέπει λοιπόν να συνταχθεί μελέτη ώστε να παρέχονται στους καταναλωτές πληροφορίες για την προστασία και καλή διαβίωση των ζώων όπως επίσης και για τη νάρκωση τους. Για την επιβολή της συμμόρφωσης με τον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να γίνονται επίσημοι έλεγχοι από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων.

Οι παραπομπές στην οδηγία 90/496/ΕΟΚ, στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την προσθήκη βιταμινών και ανόργανων συστατικών και ορισμένων άλλων ουσιών στα τρόφιμα, θα πρέπει να επικαιροποιηθούν, ώστε να ληφθεί υπόψη ο παρών κανονισμός. Επομένως, θα πρέπει να τροποποιηθούν αναλόγως οι κανονισμοί (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και (ΕΚ) 1925/2006.

Η επικαιροποίηση των απαιτήσεων σχετικά με τις πληροφορίες στα τρόφιμα ανά τακτά χρονικά διαστήματα δυσκολεύει τις επιχειρήσεις και ιδίως τις μικρομεσαίες. Για το λόγο αυτό πρέπει να διασφαλιστεί ότι τα μέτρα θα εφαρμόζονται την ίδια μέρα του εκάστοτε ημερολογιακού έτους, μετά την πάροδο της κατάλληλης μεταβατικής περιόδου. Δεδομένου ότι ο παρών κανονισμός επιφέρει ουσιαστικές τροποποιήσεις, θα πρέπει να επιτραπεί στους υπευθύνους επιχείρησης τροφίμων να εφαρμόσουν νωρίτερα τον παρόντα κανονισμό. Ο κανονισμός αυτός λόγω του ότι δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως

καθορίζεται του άρθρου 5 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Για να εφαρμοστούν ενιαίοι όροι εφαρμογής του παρόντος κανονισμού , πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με τις μεθόδους έκφρασης μιας ή περισσότερων ενδείξεων μέσω εικονογραμμάτων ή συμβόλων αντί λέξεων ή αριθμών, τον τρόπο αναγραφής της ημερομηνίας ελάχιστης διατηρησιμότητας, τον τρόπο χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης των κρεάτων, την ακρίβεια των δηλούμενων τιμών στη διατροφική δήλωση ή την έκφραση της διατροφικής δήλωσης ανά μερίδα ή ανά μονάδα κατανάλωσης. Αυτές οι αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή. (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής του νέου κανονισμού

Σκοπός του κανονισμού αυτού είναι να εξασφαλίσει υψηλό επίπεδο για την προστασία των καταναλωτών που αφορά στις πληροφορίες των τροφίμων λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των καταναλωτών και τη διαφορετική αντίληψη τους στην πληροφόρηση και παράλληλα τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς.

Θεσπίζει τις γενικές αρχές, απαιτήσεις και τις υποχρεώσεις που αφορούν την επισήμανση των τροφίμων. Λαμβάνοντας υπόψη μελλοντικές εξελίξεις και νέες απαιτήσεις στην πληροφόρηση των τροφίμων είναι ευέλικτη και καθορίζει τα μέσα για την κατοχύρωση του δικαιώματος των καταναλωτών για σωστή και επαρκή πληροφόρηση. Ο κανονισμός αυτός ισχύει για τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων εφόσον οι δραστηριότητες τους αφορούν την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές, όπως επίσης ισχύει και για όλα τα τρόφιμα που προορίζονται στον τελικό καταναλωτή. Εδώ συμπεριλαμβάνονται και τα τρόφιμα που προορίζονται να παραδοθούν σε μονάδες ομαδικής εστίασης και τρόφιμα που διατίθενται από τις μονάδες ομαδικής εστίασης. Ο κανονισμός αυτός εφαρμόζεται σε υπηρεσίες εστίασης που παρέχονται από επιχειρήσεις μεταφορών που λαμβάνουν χώρα στις επικράτειες των κρατών μελών στις οποίες ισχύουν οι Συνθήκες. Εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των απαιτήσεων επισήμανσης που προβλέπονται στις ειδικές ενωσιακές διατάξεις που ισχύουν για συγκεκριμένα τρόφιμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Αρχές που διέπουν τις πληροφορίες για τα τρόφιμα

Ο γενικός στόχος των αρχών αυτών είναι η επιδίωξη ενός υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας του καταναλωτή και των συμφερόντων του. Οι καταναλωτές πρέπει να επιλέγουν ενήμεροι και να μπορούν να κάνουν ασφαλή χρήση των τροφίμων δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στου υγειονομικούς, οικονομικούς, περιβαλλοντολογικούς, κοινωνικούς και δεοντολογικούς παράγοντες. Η νομοθεσία έχει ως στόχο την ελεύθερη κυκλοφορία των τροφίμων που παράγονται και διατίθενται στην αγορά νόμιμα, λαμβάνοντας υπόψη της ανάγκης της προστασίας των συμφερόντων των παραγωγών και της προώθησης της παραγωγής ποιοτικών προϊόντων.

Όταν θεσπίζονται νέες απαιτήσεις στη νομοθεσία χορηγείται μια μεταβατική περίοδος κατά τη διάρκεια της οποίας τα τρόφιμα που φέρουν ετικέτα που δεν είναι σύμφωνη με τη νέα νομοθεσία να μπορούν να πωληθούν μέχρι να εξαντληθούν όλα τα αποθέματα.

Όσον αφορά τις υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα από τη νομοθεσία, πρόκειται για πληροφορίες που εμπίπτουν ιδίως σε μία από τις κατηγορίες. Είναι οι πληροφορίες σχετικά με την ταυτότητα και τη σύνθεση, τις ιδιότητες ή άλλα χαρακτηριστικά του τροφίμου και πληροφορίες σχετικά με την προστασία της υγείας των καταναλωτών και την ασφαλή χρήση ενός τροφίμου. Ειδικότερα πρόκειται για πληροφορίες που αφορούν στα χαρακτηριστικά της σύνθεσης τα οποία μπορεί να είναι επιβλαβή για την ανθρώπινη υγεία, για τη διατηρησιμότητα, την αποθήκευση και την ασφαλή χρήση, τον αντίκτυπο που μπορεί να έχει στην υγεία, συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου και των συνεπειών που σχετίζονται με την επιβλαβή και επικίνδυνη κατανάλωση ενός τροφίμου και τέλος πληροφορίες σχετικά με διατροφικά χαρακτηριστικά ώστε ακόμα και οι καταναλωτές με ειδικές διαιτητικές απαιτήσεις να

είναι σε θέση να επιλέγουν ενήμεροι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα

Για τους λόγους που αναφέραμε και στα παραπάνω κεφάλαια έχουμε τον κατάλογο ενδείξεων των οποίων η αναγραφή είναι υποχρεωτική. Οι ενδείξεις αυτές είναι :

- η ονομασία του τροφίμου
- ο κατάλογος των συστατικών
- κάθε συστατικό ή τεχνολογικό βοήθημα ή προέρχεται από ουσία ή προϊόν που προκαλεί αλλεργίες ή δυσανεξίες και χρησιμοποιείται στην παραγωγή ενός τροφίμου και εξακολουθεί να υπάρχει και στο τελικό προϊόν.
- Η ποσότητα ορισμένων συστατικών ή κατηγοριών συστατικών
- η καθαρή ποσότητα του τροφίμου
- η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας και η τελική ημερομηνία ανάλωσης
- τυχόν ιδιαίτερες συνθήκες αποθήκευσης ή συνθήκες χρήσης
- το όνομα ή η εμπορική επωνυμία και η διεύθυνση του υπευθύνου επιχείρησης τροφίμων
- η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης όπως προβλέπεται στο άρθρο 26
- οδηγίες χρήσης που η παράλειψη τους θα δυσχέραινε τη σωστή χρήση του τροφίμου
- για τα ποτά με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη μεγαλύτερη από 1,2% κατ' όγκον, η αναγραφή του αποκτηθέντος κατ' όγκον αλκοολικού τίτλου
- διατροφική δήλωση

Οι ενδείξεις αυτές αναφέρονται με λέξεις και αριθμούς όπως επίσης μπορούν να εκφράζονται με εικονογράμματα ή σύμβολα. Λαμβάνοντας υπόψη ότι εξασφαλίζεται το

ίδιο επίπεδο ενημέρωσης η Επιτροπή μπορεί να θεσπίζει τα κριτήρια βάση των οποίων μια ή περισσότερες ενδείξεις μπορούν να εκφράζονται μέσω εικονογραμμάτων ή συμβόλων αντί λέξεων ή αριθμών.

Όσον αφορά στη διαθεσιμότητα και την παράθεση των υποχρεωτικών πληροφοριών στα τρόφιμα θα πρέπει να είναι εύκολα προσβάσιμες για όλα τα τρόφιμα. Στην περίπτωση ενός προσυσκευασμένου τροφίμου, οι υποχρεωτικές πληροφορίες αναγράφονται απευθείας στη συσκευασία ή σε ετικέτα που είναι συνδεδεμένη με αυτήν.

Για τη διασφάλιση ότι οι υποχρεωτικές πληροφορίες είναι κατανοητές και οι καταναλωτές επωφελούνται από αυτές η Επιτροπή μπορεί να θεσπίζει, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 51, κριτήρια βάσει των οποίων ορισμένες υποχρεωτικές ενδείξεις μπορούν να εκφράζονται με άλλα μέσα πέρα από την αναγραφή τους στην συσκευασία ή στην ετικέτα. Για να εξασφαλισθεί λοιπόν η ομοιόμορφη εφαρμογή του, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τους τρόπους εφαρμογής των κριτηρίων με σκοπό κάποιες υποχρεωτικές ενδείξεις να εκφράζονται με άλλα μέσα πέρα από την αναγραφή τους στην συσκευασία ή την ετικέτα. (Επίσημη εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης)

6.1. Παρουσίαση υποχρεωτικών ενδείξεων

Οι υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα θα πρέπει να αναγράφονται σε εμφανές σημείο ώστε να είναι εύκολα ορατές, ευανάγνωστες και ανάλογα με την περίπτωση να είναι ανεξίτηλες. Για να επιτευχθεί αυτό οι πληροφορίες δεν θα πρέπει για κανένα λόγο να καλύπτονται, να κρύβονται ή να διακόπτονται από άλλα κείμενα ή εικόνες που υπάρχουν στη συσκευασία. Οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να αναγράφονται στην συσκευασία ή την ετικέτα με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η αναγνωσιμότητα με χαρακτηριστές μεγέθους γραμματοσειράς της οποίας το ύψος x είναι ίσο ή μεγαλύτερο από 1,2 mm. Όταν η επιφάνεια μιας συσκευασίας ή ενός περιέκτη είναι μικρότερη από 80 τετραγωνικά εκατοστά, το ύψος x είναι ίσο ή μεγαλύτερο από 0,9 mm.

Για να επιτευχθούν οι στόχοι του παρόντος κανονισμού η Επιτροπή θεσπίζει

κανόνες για την αναγνωσιμότητα , μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51. Όταν πρόκειται για τη ονομασία του τροφίμου, την καθαρή ποσότητα του τροφίμου και για τα ποτά με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη μεγαλύτερη από 1,2 % κατ' όγκον, θα πρέπει να βρίσκονται στο ίδιο οπτικό πεδίο.

6.2. Παράλειψη ορισμένων υποχρεωτικών ενδείξεων

Σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να έχουμε την παράλειψη κάποιων υποχρεωτικών ενδείξεων. Πιο συγκεκριμένα στην περίπτωση των υάλινων φιαλών που προορίζονται να επαναχρησιμοποιηθούν και φέρουν ανεξίτηλη ένδειξη, επομένως δεν φέρουν ετικέτα, δακτύλιο ή ταινία λαιμού απαιτείται μόνο η αναγραφή της ονομασίας του τροφίμου, το συστατικό ή το τεχνολογικό βοήθημα που παραμένει στο τελικό προϊόν, η καθαρή ποσότητα του τροφίμου, η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας και η τελική ημερομηνία ανάλωσης και η διατροφική δήλωση.

Όταν έχουμε συσκευασίες που η επιφάνεια τους έχει εμβαδό μικρότερο από 10 τετραγωνικά εκατοστά, υποχρεωτική είναι η αναγραφή μόνο των ενδείξεων για την ονομασία του τροφίμου, για το συστατικό ή το τεχνολογικό βοήθημα που παραμένει στο τελικό προϊόν, η καθαρή ποσότητα του τροφίμου και η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας και η τελική ημερομηνία ανάλωσης. Ο κατάλογος των συστατικών και η διατροφική δήλωση δεν απαιτείται για ποτά με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη άνω του 1,2% κατ' όγκον.

Έως τις 13 Δεκεμβρίου 2014 , η Επιτροπή καταρτίζει έκθεση που αφορά στην εφαρμογή του άρθρου 18 και του άρθρου 30 που αναφέρονται στον κατάλογο των συστατικών και στην υποχρεωτική δήλωση αντίστοιχα και εξετάζει αν τα αλκοολούχα ποτά θα πρέπει στο μέλλον να καλύπτονται ιδίως από την απαίτηση παροχής πληροφοριών για την ενεργειακή αξία, όπως επίσης παρέχει και την αιτιολόγηση των ενδεχόμενων εξαιρέσεων, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη να διασφαλιστεί συνοχή με άλλες συναφείς πολιτικές της Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή εξετάζει κατά πόσο χρειάζεται να προστεθεί ορισμός των <<χαμηλόβαθμων αλκοολούχων ποτών (alcopops) >>. Η Επιτροπή συνοδεύει την έκθεση αυτή με νομοθετική πρόταση, κατά περίπτωση,

καθορισμού των κανόνων για τον κατάλογο των συστατικών ή την υποχρεωτική διατροφική δήλωση για τα συγκεκριμένα προϊόντα. (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης)

6.3. Διατάξεις για τις υποχρεωτικές ενδείξεις

Η πρώτη στον κατάλογο των υποχρεωτικών ενδείξεων είναι η ονομασία του τροφίμου. Η ονομασία του λοιπόν σύμφωνα με τις διατάξεις είναι η νόμιμη ονομασία του. Στην περίπτωση που δεν υπάρχει τέτοια ονομασία, η ονομασία του τροφίμου είναι η συνήθης ονομασία του ή αν ακόμα και αυτή δεν υπάρχει ή δεν χρησιμοποιείται, παρέχεται περιγραφική ονομασία του του τροφίμου.

Η ονομασία αυτή που ένα τρόφιμο παρασκευάζεται κ διατίθεται νόμιμα στην αγορά στο κράτος μέλος το οποίο παράγεται επιτρέπεται να χρησιμοποιείται στο κράτος μέλος εμπορίας. Στην περίπτωση όμως που δεν θα επέτρεπε στους καταναλωτές του κράτους μέλους εμπορίας να γνωρίζουν την πραγματική φύση του τροφίμου και να το διακρίνουν από τα τρόφιμα με τα οποία θα μπορούσαν να το συγχέουν, η ονομασία συνοδεύεται και από άλλες περιγραφικές πληροφορίες που αναγράφονται κοντά στην ονομασία του τροφίμου.

Όταν ένα τρόφιμο από το κράτος μέλος παραγωγής διαφέρει τόσο πολύ ως προς τη σύνθεση του ή την παρασκευή του από το κράτος μέλος εμπορίας τότε η ονομασία αυτή δεν χρησιμοποιείται. Αυτό έχει ως σκοπό να εξασφαλιστεί ορθή ενημέρωση των καταναλωτών στο κράτος μέλος εμπορίας.

Η ονομασία του τροφίμου δεν αντικαθίσταται από προστατευόμενη ως πνευματική ιδιοκτησία ονομασία, από εμπορική ονομασία ή από συνήθη ονομασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Κατάλογος συστατικών

Ο κατάλογος αυτός περιλαμβάνει όλα τα συστατικά ενός τροφίμου κατά φθίνουσα σειρά περιεκτικότητας ως προς το βάρος, όπως καταγράφηκαν κατά τη στιγμή τηςσιμοποίησης τους στην παρασκευή του τροφίμου. Σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπονται στο άρθρο 17 που αφορά στην ονομασία του τροφίμου, τα συστατικά αναφέρονται με το ειδικό τους όνομα. Τα συστατικά που την ονομασία τους ακολουθεί η λέξη <<νάνο>> σε παρένθεση είναι όλα τα συστατικά που περιέχονται υπό μορφή τεχνολογικά επεξεργασμένων νανουλικών.

Για να επιτευχθεί ο στόχος του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51 που αφορά στην άσκηση της εξουσιοδότησης προσαρμόζει τον ορισμό των τεχνολογικά επεξεργασμένων νανουλικών στην τεχνική και επιστημονική πρόοδο ή στους ορισμούς που συμφωνούνται σε διεθνές επίπεδο.

7.1. Παράλειψη του καταλόγου των συστατικών

Υπάρχουν τρόφιμα για τα οποία δεν απαιτείται ο κατάλογος των συστατικών. Αυτό ισχύει για τρόφιμα όπως νωπά φρούτα, λαχανικά και οι πατάτες οι οποίες δεν έχουν αποφλοιωθεί, κοπεί ή υποστεί παρόμοια επεξεργασία. Το ίδιο ισχύει και για τα αεριούχα νερά των οποίων η ονομασία δηλώνει το χαρακτηριστικό τους, όπως επίσης και για τα ξίδια ζύμωσης τα οποία προέρχονται αποκλειστικά από ένα βασικό προϊόν και εφόσον

δεν έχει προστεθεί άλλο συστατικό. Το τυρί, το βούτυρο, το γάλα και η κρέμα γάλακτος είναι επίσης μια τέτοια κατηγορία τροφίμων εφόσον δεν έχουν προστεθεί άλλα συστατικά πέραν των αναγκαίων που είναι απαραίτητα για την παρασκευή τους. Εξαιρούνται βέβαια τα νωπά και τα τηγμένα. Τέλος είναι τα τρόφιμα που αποτελούνται από ένα μόνο συστατικό και η ονομασία του τροφίμου είναι η ίδια με αυτή του συστατικού και να επιτρέπει τον καθορισμό της φύσης του συστατικού χωρίς να υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης.

Ανάλογα με τη χρησιμότητα που έχει για τον καταναλωτή ένας κατάλογος συστατικών για συγκεκριμένα είδη ή κατηγορίες τροφίμων, η Επιτροπή δύναται να συμπληρώνει για την παράλειψη συστατικών της παραπάνω παραγράφου με την προϋπόθεση ότι οι παραλείψεις δεν οδηγούν σε ανεπαρκή ενημέρωση των τελικών καταναλωτών ή των μονάδων μαζικής εστίασης.

7.2. Παράλειψη στοιχείων των τροφίμων από τον κατάλογο συστατικών

Με την επιφύλαξη ορισμένων ουσιών που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες υπάρχουν στοιχεία τα οποία δεν είναι απαραίτητα να περιλαμβάνονται στον κατάλογο των συστατικών. Τέτοια στοιχεία είναι αυτά ενός συστατικού που αφαιρέθηκαν κατά την παρασκευή του προσωρινά για να προστεθούν και πάλι στην πορεία χωρίς όμως να υπερβαίνει την αρχική περιεκτικότητά του. Επίσης είναι κάποια πρόσθετα τροφίμων και ένζυμα είτε λόγω του ότι χρησιμοποιούνται ως τεχνολογικά βοηθήματα είτε ότι η παρουσία τους σε ένα τρόφιμο οφείλεται αποκλειστικά στο ότι περιέχονταν σε ένα ή περισσότερα συστατικά του τροφίμου αυτού.

Μπορούν επίσης να παραλειφθούν φορείς και ουσίες που δεν είναι πρόσθετα τροφίμων. Χρησιμοποιούνται όμως με τον ίδιο τρόπο και με τον ίδιο σκοπό όπως τα τεχνολογικά βοηθήματα και εξακολουθούν να υπάρχουν στο τελικό προϊόν ακόμη και αν είναι σε τροποποιημένη μορφή. Τέλος το νερό είναι από τα στοιχεία που μπορεί να παραληφθούν βέβαια όταν αυτό χρησιμοποιείται στην διαδικασία παρασκευής για την ανασύσταση στην αρχική μορφή ενός συστατικού που χρησιμοποιήθηκε σε

συμπυκνωμένη ή αφυδατωμένη μορφή, όπως επίσης και στην περίπτωση που χρησιμοποιείται ως υγρό καλύψεως που κανονικά δεν καταναλώνεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

Επισήμανση ορισμένων ουσιών ή προϊόντων που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες

Ουσίες ή προϊόντα τα οποία που μπορεί να προκαλέσουν αλλεργίες ή δυσανεξίες στον καταναλωτή θα πρέπει να αναγράφονται στον κατάλογο των συστατικών, με σαφή αναφορά της ονομασίας της ουσίας ή του προϊόντος. Η ονομασία της ουσίας ή του προϊόντος αυτού θα πρέπει να τονίζεται με είδος χαρακτήρων που κάνει σαφή διάκριση της ονομασίας από το υπόλοιπο του καταλόγου. Αυτό μπορεί να γίνει είτε μέσω της γραμματοσειράς, είτε με τη μορφή ή του χρώματος του φόντου. Στην περίπτωση που σε ένα τρόφιμο δεν υπάρχει κατάλογος συστατικών χρησιμοποιείται η λέξη <<περιέχει>> ακολουθούμενη από την ονομασία της ουσίας ή του προϊόντος. Όταν κάποια συστατικά ή τεχνολογικά βοηθήματα τροφίμων προέρχονται από μία μόνο ουσία διευκρινίζεται στην επισήμανση για κάθε σχετικό συστατικό ή τεχνολογικό βοήθημα.

Είναι σημαντικό να αναφερθούν λοιπόν οι ουσίες και τα προϊόντα που μπορεί να προκαλέσουν αλλεργίες ή δυσανεξίες και είναι:

1. Δημητριακά που περιέχουν γλουτένη, όπως σιτάρι, σίκαλη, κριθάρι, βρώμη, όλυρα και προϊόντα με βάση τα δημητριακά αυτά εκτός από σιρόπια γλυκόζης με βάση το σιτάρι, μαλτοδεξτρίνες με βάση το σιτάρι, σιρόπια γλυκόζης με βάση το κριθάρι και σιτηρά που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή αλκοολούχων αποσταγμάτων, συμπεριλαμβανομένης της αιθυλικής αλκοόλης γεωργικής προέλευσης.
2. Καρκινοειδή και προϊόντα με βάση τα καρκινοειδή.
3. Αυγά και προϊόντα με βάση τα αυγά.
4. Ψάρια και προϊόντα με βάση τα ψάρια εκτός από:

- ζελατίνη ψαριών που χρησιμοποιείται ως φορέας σκευασμάτων βιταμινών ή καροτενοειδών,
  - ζελατίνη ψαριών ή ιχθυόκολλα που χρησιμοποιείται ως διαυγαστικό μέσα σε μπίρες και σε οίνους.
5. Αραχίδες και προϊόντα με βάση τις αραχίδες.
  6. Σόγια και προϊόντα με βάση τη σόγια εκτός από:
    - πλήρως ραφινάρισμένο σογιέλαιο και λίπη που προέρχονται από σόγια
    - τοκοφερόλες που έχουν αναμιχθεί με φυσικό τρόπο, φυσική D- άλφα τοκοφερόλη, φυσική D- άλφα οξική τοκοφερόλη, φυσική D- άλφα ηλεκτρική τοκοφερόλη από σπέρματα σόγιας,
    - φυτοστερόλες και φυτοστερολεστέρες που προέρχονται από φυτικά έλαια από σπέρματα σόγιας,
    - φυτοστανολεστέρα που παράγεται από στερόλες φυτικών ελαίων από σπέρματα σόγιας.
  7. Γάλα και προϊόντα με βάση το γάλα εκτός από:
    - τον ορό γάλακτος που χρησιμοποιείται για την παραγωγή αλκοολούχων αποσταγμάτων συμπεριλαμβανομένης της αιθυλικής αλκοόλης γεωργικής προέλευσης,
    - λακτιτόλη.
  8. Καρποί με κέλυφος όπως αμύγδαλα, φουντούκια, καρύδια, κάσιους, καρύδια πεκάν, καρύδια Βραζιλίας, φιστίκια μακαντάμια ή καρύδια Κουίνσλαντ και προϊόντα με βάση τα ανωτέρω, εκτός από καρπούς με κέλυφος που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή αλκοολούχων αποσταγμάτων συμπεριλαμβανομένης της αιθυλικής αλκοόλης γεωργικής προέλευσης.
  9. Σέλινο και προϊόντα με βάση το σέλινο.
  10. Σινάπι και προϊόντα με βάση το σινάπι
  11. Σπόροι σησαμιού και προϊόντα με βάσει τους σπόρους σησαμιού.
  12. Το διοξείδιο του θείου και οι θειώδεις ενώσεις σε συγκεντρώσεις άνω των 10 mg/litre εκπεφρασμένα ως SO₂ που υπολογίζονται στα προϊόντα που προσφέρονται έτοιμα για κατανάλωση ή που ανασυστάθηκαν σύμφωνα με τις

οδηγίες του κατασκευαστή.

Για να διασφαλιστεί, λοιπόν, καλύτερη πληροφόρηση στους καταναλωτές και να λαμβάνονται υπόψη οι τελευταίες επιστημονικές πρόοδοι και οι τεχνικές γνώσεις, σε περίπτωση που κριθεί απαραίτητο, η Επιτροπή ενημερώνει τον κατάλογο. Στην περίπτωση που μπορεί να υπάρξει κίνδυνος της υγείας των καταναλωτών, η διαδικασία του άρθρου 52 που αφορά στη διαδικασία επείγοντος, εφαρμόζεται στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που θεσπίζονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

Ποσοτική αναγραφή συστατικών

Η αναγραφή της ποσότητας ενός συστατικού ή κατηγορίας συστατικών που χρησιμοποιούνται κατά την παρασκευή ή την επεξεργασία του τροφίμου απαιτείται όταν εμφανίζεται στην ονομασία του τροφίμου ή ο καταναλωτής το συνδέει συνήθως με την ονομασία αυτή. Απαιτείται επίσης η αναγραφή του όταν διακρίνεται σαφώς στην επισήμανση με λέξεις, εικόνες ή γραφική απεικόνιση όπως επίσης όταν έχει ουσιαστική σημασία για τον χαρακτηρισμό ενός τροφίμου και για τη διάκριση του από προϊόντα με τα οποία υπάρχει περίπτωση να συγχέεται λόγω της ονομασίας ή της εμφάνισής του.

Όσον αφορά συστατικό ή κατηγορία συστατικών των οποίων το καθαρό στραγγισμένο βάρος δηλώνεται στο παράρτημα ΙΧ το οποίο αναφέρεται στις περιπτώσεις που ένα στερεό τρόφιμο παρουσιάζεται σε υγρό κάλυψη, τότε αναγράφεται και το καθαρό στραγγισμένο βάρος του τροφίμου, συστατικά για τα οποία είναι ήδη υποχρεωτική η αναφορά των ποσοτήτων στην επισήμανση, συστατικά που χρησιμοποιούνται σε μικρές ποσότητες για αρωματισμό και τέλος συστατικά που ενώ εμφανίζονται στην ονομασία του τροφίμου, δεν είναι καθοριστικά για την επιλογή του καταναλωτή στο κράτος μέλος εμπορίας, επειδή η διακύμανση της ποσότητας δεν είναι ουσιώδης για τον χαρακτηρισμό του τροφίμου ώστε να το διακρίνει από άλλα παρόμοια προϊόντα, δεν απαιτείται η ποσοτική αναγραφή τους. Το ίδιο ισχύει όταν ειδικές ενωσιακές διατάξεις ορίζουν επακριβώς την ποσότητα του συστατικού χωρίς να να

προβλέπεται η αναγραφή της στην επισήμανση και στις περιπτώσεις που έχουμε φρούτα, λαχανικά ή και μανιτάρια που κανενός το βάρος δεν υπερσχύει των άλλων και χρησιμοποιούνται σε αναλογίες που ποικίλουν.

Στη πρώτη παράγραφο του κεφαλαίου στους λόγους τους οποίους απαιτείται η ποσοτική αναγραφή των συστατικών και ιδιαίτερα όταν εμφανίζεται στην ονομασία του τροφίμου ή διακρίνεται σαφώς στην επισήμανση. Εξαιρούνται συστατικά ή κατηγορία συστατικών που καλύπτεται από την ένδειξη << με γλυκαντικά >> ή με << σάκχαρα και γλυκαντικά >>, εάν η ένδειξη αυτή συνοδεύει την ονομασία του τροφίμου και κάθε πρόσθετη βιταμίνη και ανόργανο στοιχείο εάν η ουσία αυτή εμπίπτει στη διατροφική δήλωση.

Η αναγραφή της ποσότητας εκφράζεται ως ποσοστό που αντιστοιχεί στην ποσότητα του συστατικού ή των συστατικών κατά τη στιγμή της χρησιμοποίησής τους και περιλαμβάνεται είτε στην ονομασία του τροφίμου είτε δίπλα από αυτήν ή στον κατάλογο των συστατικών σε συνδυασμό με το εν λόγω συστατικό. Σε περιπτώσεις που τα τρόφιμα έχουν χάσει υγρασία λόγω θερμικής ή κάποιας άλλης επεξεργασίας, η ποσότητα εκφράζεται σε εκατοστιαία αναλογία που αντιστοιχεί στις ποσότητες των συστατικών που χρησιμοποιήθηκαν, αναγόμενες στο τελικό προϊόν, εκτός εάν η ποσότητα η η συνολική ποσότητα που αναγράφεται στην επισήμανση υπερβαίνει το 100%, οπότε η ποσότητα εκφράζεται με βάση το βάρος του ή των συστατικών που χρησιμοποιήθηκαν για την παρασκευή 100g τελικού προϊόντος. Επίσης οι ποσότητες των πτητικών συστατικών αναγράφονται κατά σειρά βάρους στο τελικό προϊόν. Το ίδιο ισχύει όταν η ποσότητα των συστατικών που χρησιμοποιούνται σε συμπυκνωμένη ή αφυδατωμένη μορφή και ανασυνιστώνται κατά την παρασκευή είναι δυνατόν να αναγράφεται με τη σειρά αναλογίας κατά βάρος πριν από τη συμπύκνωση ή την αφυδάτωση και όταν πρόκειται για συμπυκνωμένα ή αφυδατωμένα τρόφιμα στα οποία πρέπει να προστεθεί νερό, οι ποσότητες των συστατικών μπορεί να αναγράφονται με βάση την αναλογία κατά βάρος στο ανασυσταθέν προϊόν.

9.1. Καθαρή ποσότητα

Η καθαρή ποσότητα ενός τροφίμου εκφράζεται σε λίτρα, εκατοστόλιτρα, χιλιοστόλιτρα, χιλιόγραμμα ή γραμμάρια σε μονάδες όγκου και σε και σε μονάδες μάζας για τα υγρά και για τα υπόλοιπα προϊόντα αντίστοιχα.

Για να μπορεί ο καταναλωτής να κατανοεί καλύτερα τις πληροφορίες στην επισήμανση για τα τρόφιμα, η Επιτροπή μπορεί να θεσπίζει για συγκεκριμένα προϊόντα διαφορετικό τρόπο έκφρασης από αυτόν που θεσπίστηκε και αναφέρεται στην παραπάνω παράγραφο.

Υπάρχουν κάποιες κατηγορίες τροφίμων στα οποία δεν είναι υποχρεωτική η δήλωση της καθαρής ποσότητας. Τέτοια είναι τρόφιμα τα οποία έχουν σημαντικές απώλειες του όγκου ή του βάρους τους και που πωλούνται με το κομμάτι ή ζυγίζονται μπροστά στον αγοραστή. Επίσης είναι τρόφιμα των οποίων η καθαρή ποσότητα είναι μικρότερη από 5g ή 5ml. Η διάταξη αυτή δεν ισχύει για τα μπαχαρικά και τα βότανα και τέλος τρόφιμα τα οποία πωλούνται κανονικά με το κομμάτι και εφόσον ο αριθμός των κομματιών θα διακρίνεται καθαρά και θα μετριέται εύκολα ή εάν αυτό δεν είναι εφικτό να δηλώνεται στη σήμανση.

Όταν η αναγραφή ορισμένου τύπου ποσότητας απαιτείται από τις ενωσιακές διατάξεις ή τις εθνικές διατάξεις για τους σκοπούς του κανονισμού αυτού η ποσότητα θεωρείται ως καθαρή ποσότητα. Ακόμη, όταν έχουμε μια προσυσκευασία που αποτελείται από δύο ή και περισσότερες αυτοτελείς προσυσκευασίες που περιέχουν την ίδια ποσότητα του ίδιου προϊόντος, τότε η αναγραφή της καθαρής ποσότητας γίνεται με αναφορά της καθαρής ποσότητας που περιέχεται σε κάθε συσκευασία και του ολικού αριθμού των συσκευασιών αυτών. Επίσης όταν ένα προσυσκευασμένο προϊόν αποτελείται από δύο ή περισσότερες αυτοτελείς συσκευασίες και δεν αποτελούν μονάδες πώλησεως η ένδειξη της καθαρής ποσότητας δίνεται με την αναγραφή της ολικής καθαρής ποσότητας και του ολικού αριθμού των αυτοτελών συσκευασιών. Και τέλος όταν ένα στερεό τρόφιμο παρουσιάζεται μέσα σε υγρό κάλυψη, αναγράφεται και το καθαρό στραγγισμένο βάρος του τροφίμου αυτού. Στην περίπτωση που το τρόφιμο έχει γλασαριστεί το δηλωμένο καθαρό βάρος του τροφίμου δεν περιλαμβάνει αυτό του γλάσου.

9.2 Ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας, τελική ημερομηνία ανάλωσης και ημερομηνία κατάψυξης

Όταν έχουμε τρόφιμα τα οποία είναι μικροβιολογικώς ιδιαίτερα ευαλοίωτα και ενδέχεται σε σύντομο χρονικό διάστημα να αποτελούν άμεσο κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία, η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας αντικαθίσταται από την τελική ημερομηνία ανάλωσης. Όταν περάσει η ημερομηνία αυτή τότε το τρόφιμο θεωρείται μη ασφαλές.

Η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας αναγράφεται με τους εξής τρόπους:

- << Ανάλωση κατά προτίμηση πριν από...>> εφόσον περιλαμβάνεται και η ακριβής ημέρα, και ενδείξεις που προβλέπονται συνοδεύονται από την ίδια την ημερομηνία ή από την αναφορά που παραπέμπει στο σημείο της επισήμανσης όπου αναγράφεται η ημερομηνία.
- << Ανάλωση κατά προτίμηση πριν από το τέλος...>> στις υπόλοιπες περιπτώσεις.

Αν θεωρηθεί αναγκαίο οι ενδείξεις αυτές μπορούν να συμπληρωθούν με την αναγραφή των συνθηκών διατήρησης με την τήρηση των οποίων εξασφαλίζεται η αναγραφόμενη διατηρησιμότητα.

Η ημερομηνία αναγράφεται με τη σειρά από την ημέρα, τον μήνα και κάποιες φορές το έτος και είναι σε μή κωδικοποιημένη μορφή. Τρόφιμα τα οποία έχουν διατηρησιμότητα μικρότερη από τρεις μήνες αρκεί η αναγραφή της ημέρας και του μήνα. Αυτά τα οποία έχουν μεγαλύτερη από τρεις μήνες αλλά όχι μεγαλύτερη από δεκαοχτώ μήνες, αρκεί η αναγραφή του μήνα και του έτους. Όσο για τα τρόφιμα με διατηρησιμότητα μεγαλύτερη των δεκαοχτώ μηνών, αρκεί η αναγραφή του έτους.

Για νωπά φρούτα και λαχανικά, περιλαμβάνοντας και τις πατάτες, που δεν έχουν αποφλοιωθεί, κοπεί ή υποστεί κάποια επεξεργασία δεν απαιτείται η αναγραφή της

ημερομηνίας ελάχιστης διατηρησιμότητας. Δεν εφαρμόζεται στους βλαστάνοντες σπόρους και σε παρόμοια προϊόντα όπως τα φύτρα ψυχανθών. Επίσης δεν απαιτείται για τους οίνους, τους οίνους λικέρ, τους αφρώδης οίνους, τους αρωματικούς οίνους και τα παρόμοια προϊόντα που προέρχονται από διάφορα φρούτα εκτός του σταφυλιού, καθώς και για τα ποτά του κωδικού ΣΟ 220600 που παράγονται από σταφύλι ή γλεύκος σταφυλιού. Το ίδιο ισχύει για τα ποτά με κατ' όγκον περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη τουλάχιστον 10%, για προϊόντα αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής τα οποία από τη φύση τους καταναλώνονται μέσα σε εικοσιτέσσερις ώρες από την παρασκευή τους, για το ξίδι, για το μαγειρικό αλάτι, για τα σάκχαρα σε στερεά μορφή, για τα σακχαρώδη προϊόντα που αποτελούνται σχεδόν αποκλειστικά από αρωματισμένα ή και χρωματισμένα σάκχαρα, για τις τσίχλες και τα παρόμοια προϊόντα για μάσημα.

Όσον αφορά την ημερομηνία ανάλωσης θα πρέπει να προηγείται η φράση << ανάλωση έως...>> και να συνοδεύεται από την ίδια την ημερομηνία ή από αναφορά η οποία παραπέμπει στο σημείο της επισήμανσης όπου αναγράφεται η ημερομηνία. Θα πρέπει να υπάρχει κ περιγραφή των συνθηκών αποθήκευσης που θα πρέπει να τηρούνται. Η ημερομηνία αναγράφεται επίσης κατά σειρά από την ημέρα, τον μήνα και ενδεχομένως το έτος.

Στην περίπτωση των τροφίμων που αναγράφεται η ημερομηνία κατάψυξης ή πρώτης κατάψυξης θα πρέπει να προηγούνται οι λέξεις << Καταψύχθηκε στις...>> και να συνοδεύεται από την ίδια την ημερομηνία επίσης και από αναφορά που παραπέμπει στο σημείο της επισήμανσης που αναγράφεται η ημερομηνία.

9.3. Συνθήκες διατήρησης ή συνθήκες χρήσης

Κάποιες κατηγορίες τροφίμων χρειάζονται ιδιαίτερες συνθήκες διατήρησης και χρήσης. Θα πρέπει λοιπόν απαραίτητα να αναγράφονται οι εν λόγω συνθήκες, όπως επίσης και για το λόγο του να είναι δυνατή η διατήρηση ή η χρήση των τροφίμων και μετά το άνοιγμα της συσκευασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

Διατροφική δήλωση

Η υποχρεωτική διατροφική δήλωση όπως αναφερθήκαμε και παραπάνω παίζει πολύ σημαντικό ρόλο στην επισήμανση, ώστε ο καταναλωτής να μπορεί να είναι σε θέση να επιλέγει απόλυτα ενήμερος για τις διατροφικές του συνήθειες.

Πριν αναφερθούμε στη διατροφική δήλωση πιο συγκεκριμένα, είναι σημαντικό να αναφερθούμε στα τρόφιμα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής άλλων νομοθετικών πράξεων. Είναι η οδηγία 2002/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Ιουνίου 2002, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί των συμπληρωμάτων διατροφής και η οδηγία 2009/54/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, σχετικά με την εκμετάλλευση και τη θέση στο εμπόριο των φυσικών μεταλλικών νερών.

Όταν μιλάμε για διατροφική δήλωση αναφερόμαστε στην ενεργειακή αξία που περιλαμβάνει ένα τρόφιμα και σε ποσότητες λιπαρών, κορεσμένων, υδατανθράκων, σακχάρων, πρωτεϊνών και αλατιού. Σε κάποιες περιπτώσεις μπορεί να υπάρχει δήλωση κοντά στην διατροφική δήλωση που να επισημαίνει ότι η περιεκτικότητα σε αλάτι οφείλεται αποκλειστικά στην παρουσία φυσικώς ενεχόμενου νατρίου. Μπορούν επίσης να προστεθούν με την αναγραφή ποσοτήτων μονοακόρεστα, πολυακόρεστα, πολυόλες, άμυλο, εδώδιμες ίνες και οποιαδήποτε από τις βιταμίνες ή τα ανόργανα συστατικά όπως βλέπουμε στον παρακάτω πίνακα και που υπάρχουν σε σημαντικές ποσότητες.

ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ ΠΡΟΣΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΒΙΤΑΜΙΝΕΣ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ (ΕΝΗΛΙΚΕΣ)

Βιταμίνες και ανόργανα συστατικά που μπορούν να δηλώνονται και οι διατροφικές τους τιμές

(ΔΤΑ)

Βιταμίνη Α (mg)	800	Χλώριο (mg)	800
Βιταμίνη D (mg)	5	Ασβέστιο (mg)	800
Βιταμίνη Ε (mg)	12	Φώσφορος (mg)	700
Βιταμίνη Κ (mg)	75	Μαγνήσιο (mg)	375
Βιταμίνη C (mg)	80	Σίδηρος (mg)	14
Θειαμίνη (mg)	1,1	Ψευδάργυρος (mg)	10
Ριβοφλαβίνη (mg)	1,4	Χαλκός (mg)	1
Νιασίνη (mg)	16	Μαγγάνιο (mg)	2
Βιταμίνη Β6 (mg)	1,4	Φθόριο (mg)	3,5
Φολικό οξύ (mg)	200	Σελήνιο (μg)	55
Βιταμίνη Β12 (mg)	2,5	Χρώμιο (μg)	40
Βιοτίνη (mg)	50	Μολυβδαίνιο (μg)	50
Παντοθενικό οξύ (mg)	6	Ιώδιο (μg)	150
Κάλιο (mg)	2000		

Όταν μιλάμε για σημαντικές ποσότητες υπάρχουν κάποιες τιμές που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι οποίες είναι:

- 15% των διατροφικών τιμών αναφοράς που βλέπουμε και στον παραπάνω πίνακα, ανά 100g ή ανά 100ml στην περίπτωση προϊόντων εκτός ποτών
- 7,5 των διατροφικών τιμών αναφοράς που ορίζονται στον παραπάνω πίνακα, ανά 100ml στην περίπτωση των ποτών ή
- 15% των διατροφικών τιμών αναφοράς που ορίζονται στον παραπάνω πίνακα, ανά μερίδα εάν η συσκευασία περιέχει μία μόνο μερίδα.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 36 που αναφέρεται στις προαιρετικές πληροφορίες για τα τρόφιμα και εφόσον η επισήμανση των προϊόντων προβλέπεται στο άρθρο 16 προβλέπει διατροφική δήλωση, το περιεχόμενο της δήλωσης μπορεί να περιορίζεται μόνο στην ενεργειακή αξία.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 44 για τα εθνικά μέτρα για τα μή προσυσκευασμένα τρόφιμα και εφόσον η επισήμανση που προβλέπεται των προϊόντων σε αυτό το άρθρο προβλέπει διατροφική δήλωση τότε μπορεί να περιορίζεται μόνο στην

ενεργειακή αξία και στην ενεργειακή αξία μαζί με τις ποσότητες σε λιπαρά, κορεσμένα, σάκχαρα και αλάτι. (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης)

Μέχρι τις 13 Δεκεμβρίου 2014 , η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη επιστημονικά στοιχεία και την πείρα που απέκτησαν τα κράτη μέλη, υποβάλλει έκθεση για την παρουσία trans-λιπαρών σε τρόφιμα και στη διατροφή στο σύνολο του πληθυσμού της Ένωσης. Η Επιτροπή με την έκθεση αυτή έχει ως στόχο να εκτιμηθούν οι αντίκτυποι των κατάλληλων μέσων που θα μπορούσαν να επιτρέπουν στους καταναλωτές να κάνουν υγιεινότερες επιλογές στα τρόφιμα και τη διατροφή τους και γενικότερα να προωθήσουν την παροχή υγιεινότερων επιλογών στα τρόφιμα και την παροχή πληροφοριών στους καταναλωτές σχετικά με trans-λιπαρά. (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης)

Υπάρχουν τρόφιμα τα οποία εξαιρούνται από την απαίτηση της υποχρεωτικής διατροφικής δήλωσης όπως τα μή μεταποιημένα προϊόντα που περιέχουν ένα μόνον συστατικό ή μια κατηγορία συστατικών, μεταποιημένα προϊόντα που η μόνη επεξεργασία στην οποία υποβλήθηκαν είναι η ωρίμανση και τα οποία περιέχουν ένα μόνο συστατικό ή κατηγορία συστατικών, νερά που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, συμπεριλαμβανομένων αυτών των οποίων τα μόνα πρόσθετα συστατικά τους είναι το διοξείδιο του άνθρακα και/ή αρωματικές ύλες, βότανα, μπαχαρικά ή μείγματα αυτών, αλάτι και υποκατάστατα αυτού, επιτραπέζια γλυκαντικά.

Εξαιρούνται επίσης προϊόντα που καλύπτονται από την οδηγία 1999/4/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Φεβρουαρίου 1999, για τα εκχυλίσματα καφέ, ολόκληροι ή αλεσμένοι κόκκοι καφέ και ολόκληροι ή αλεσμένοι κόκκοι καφέ χωρίς καφεΐνη, φυτικά αφεψήματα και αφεψήματα φρούτων , τσάι, στιγμιαίο ή διαλυτό τσάι ή εκχύλισμα τσαγιού, τσάι χωρίς καφεΐνη στιγμιαίο ή διαλυτό ή εκχύλισμα τσαγιού, που δεν περιέχουν άλλα πρόσθετα συστατικά εκτός από αρωματικές ύλες που δεν τροποποιούν την θρεπτική αξία του τσαγιού.(Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης)

Ακόμη, το ξίδι που έχει υποστεί ζύμωση, υποκατάστατα ξιδιού, συμπεριλαμβανομένων αυτών που έχουν ως μόνο πρόσθετο συστατικό αρωματικές ύλες καθώς και αρωματικές ύλες, πρόσθετα τροφίμων, τεχνολογικά βοηθήματα, ένζυμα τροφίμων, ζελατίνη, ουσίες ζελατινοποίησης, ζυμομύκητες, τσίχλες, τρόφιμα σε

συσκευασίες ή δοχεία των οποίων η μέγιστη επιφάνεια έχει εμβαδόν μικρότερο από 25cm² .

10.1. Υπολογισμός ενεργειακής αξίας

Η ενεργειακή αξία μπορεί να υπολογισθεί με τη χρήση συντελεστών μετατροπής οι οποίοι φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

-υδατάνθρακες	17 kJ/g – 4 kcal/g
-πολυόλες	10 kJ/g – 2,4 kcal/g
-πρωτεΐνες	17 kJ/g – 4 kcal/g
-λιπαρά	37 kJ/g – 9 kcal/g
-salatrimms	25 kJ/g – 6 kcal/g
-αλκοόλη (αιθανόλη)	29 kJ/g – 7 kcal/g
-οργανικά οξέα	13 kJ/g – 3 kcal/g
-εδώδιμες ίνες	8 kJ/g – 2 kcal/g
-ερυθριτόλη	0 kJ/g – 0 kcal/g

Η ενεργειακή αξία και οι ποσότητες των θρεπτικών ουσιών δηλαδή οι ποσότητες λιπαρών, κορεσμένων, υδατανθράκων, σακχάρων, πρωτεϊνών και αλατιού είναι εκείνες του τροφίμου όπως πωλείται. Σε κάποιες περιπτώσεις οι πληροφορίες μπορεί να σχετίζονται με τα τρόφιμα μετά την παρασκευή τους. Θα πρέπει όμως να δίνονται λεπτομερείς οδηγίες παρασκευής και οι πληροφορίες να σχετίζονται με το τρόφιμο όπως παρασκευάζεται για κατανάλωση.

Ανάλογα με την περίπτωση οι τιμές που δηλώνονται είναι μέσες τιμές που βασίζονται στην ανάλυση του τροφίμου από τον παρασκευαστή, σε υπολογισμό με βάση τις γνωστές ή τις πραγματικές μέσες τιμές των συστατικών που χρησιμοποιήθηκαν ή σε υπολογισμό με βάση γενικώς καθορισμένα και αποδεκτά δεδομένα. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που καθορίζουν κανόνες για την ενιαία εφαρμογή όσον

αφορά την ακρίβεια των δηλούμενων τιμών.

10.2. Έκφραση ανά 100g ή ανά 100ml

Η ενεργειακή αξία και η ποσότητα των θρεπτικών ουσιών εκφράζονται με τη χρήση μονάδων μέτρησης. Πιο συγκεκριμένα, οι μονάδες μέτρησης που χρησιμοποιούνται στη διατροφική δήλωση για την ενέργεια (kJ) και χιλιοθερμίδες (kcal) και τη μάζα (g), χιλιοστόγραμμα (mg) και μικρογραμμάρια (μg) και η σειρά παρουσίασης των πληροφοριών παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα και είναι οι εξής:

ενέργεια	Kj/kcal
Λιπαρά εκ των οποίων	g
-κορεσμένα	g
-μονοακόρεστα	g
-πολυακόρεστα	g
υδατάνθρακες εκ των οποίων	g
-σάκχαρα	g
-πολύζες	g
-άμυλο	g
εδώδιμες ίνες	g
πρωτεΐνες	g
αλάτι	g
βιταμίνες και ανόργανα συστατικά	οι μονάδες που ορίζονται στον πίνακα με τις ημερήσιες προσλαμβανόμενες ποσότητες αναφοράς.

Η ενεργειακή αξία, οι ποσότητες λιπαρών, κορεσμένων, υδατανθράκων, σακχάρων, πρωτεϊνών και αλατιού εκφράζονται ανά 100g ή ανά 100ml. Όταν παρέχεται η δήλωση σχετικά με τις βιταμίνες και τα ανόργανα συστατικά, εκτός από τη μορφή της

εκφράζεται και ως ποσοστό των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς σε σχέση με τη βάση ανά 100g ή ανά 100ml. Επίσης η ενεργειακή αξία και οι ποσότητες των θρεπτικών ουσιών που αναφέραμε μπορούν να εκφράζονται, κατά περίπτωση, και ως ποσοστό των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς που βλέπουμε στον παρακάτω πίνακα σε σχέση με τη βάση ανά 100g ή ανά 100ml.

Ενέργεια ή θρεπτική ουσία	Προσλαμβανόμενη ποσότητα αναφοράς
Ενέργεια	8400kJ/2000 kcal
Συνολικά λιπαρά	70 g
Κορεσμένα	20 g
Υδατάνθρακες	260 g
Σάκχαρα	90 g
Πρωτεΐνη	50 g
Αλάτι	6 g

Όπου δίνονται πληροφορίες σύμφωνα με την παραπάνω παράγραφο δίπλα ακριβώς αναγράφεται η πρόσθετη δήλωση: << Προσλαμβανόμενη ποσότητα αναφοράς ενός μέσου ενήλικα (8400 kJ/2000 kcal)>>.

10.3. Έκφραση σε βάση ανά μερίδα ή ανά μονάδα κατανάλωσης

Η ενεργειακή αξία και οι ποσότητες θρεπτικών ουσιών μπορούν να εκφράζονται ανά μερίδα ή και ανά μονάδα κατανάλωσης που αναγνωρίζονται εύκολα από τον καταναλωτή, υπό τον όρο ότι η χρησιμοποιούμενη μερίδα ή η μονάδα ορίζεται ποσοτικά στην ετικέτα και ότι δηλώνεται ο αριθμός των μερίδων ή μονάδων που περιέχει η συσκευασία επιπλέον της μορφής έκφρασης ανά 100 g ανά 100ml.

Η ποσότητα των θρεπτικών ουσιών και/ ή το ποσοστό των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς μπορούν να εκφράζονται σε βάση ανά μερίδα ή ανά μονάδα κατανάλωσης μόνο. Όταν η ποσότητες των θρεπτικών συστατικών εκφράζονται σε βάση ανά μερίδα ή ανά μονάδα κατανάλωσης μόνο, η ενεργειακή αξία εκφράζεται ανά 100g ή

ανά 100ml και σε βάση ανά μερίδα ή ανά μονάδα κατανάλωσης μόνο. Η χρησιμοποιούμενη μερίδα ή μονάδα αναγράφεται πολύ κοντά στη διατροφική δήλωση.

Για τη διασφάλιση της ενιαίας εφαρμογής της έκφρασης της διατροφικής δήλωσης ανά μερίδα ή ανά μονάδα κατανάλωσης και για τη διαμόρφωση ενιαίας βάσης σύγκρισης για τον καταναλωτή, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη την καταναλωτική συμπεριφορά των καταναλωτών στην πράξη καθώς και διατροφικές συστάσεις, θεσπίζει μέσω εκτελεστικών πράξεων κανόνες για συγκεκριμένες κατηγορίες τροφίμων όσον αφορά την έκφραση ανά μερίδα ή μονάδα κατανάλωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

Παρουσίαση

Οι ενδείξεις που προβλέπονται στην υποχρεωτική διατροφική δήλωση περιλαμβάνονται στο ίδιο οπτικό πεδίο. Παρουσιάζονται μαζί, έχουν σαφή μορφή και σε ορισμένες περιπτώσεις με συγκεκριμένη σειρά παρουσίασης. Οι ενδείξεις για τις οποίες αναφερθήκαμε κ σε προηγούμενο κεφάλαιο ενεργειακή αξία, ποσότητες λιπαρών, κορεσμένων, υδατανθράκων, σακχάρων, πρωτεϊνών, αλατιού, μονοακόρεστα, πολυακόρεστα, πολυόλες, άμυλο, εδώδιμες ίνες βιταμίνες και ανόργανα συστατικά, αν το επιτρέπει ο χώρος παρουσιάζονται σε μορφή πίνακα με τους αριθμούς σε αντιστοίχιση. Στην περίπτωση που δεν υπάρχει αρκετός χώρος η δήλωση παρουσιάζεται σε γραμμική μορφή.

Η ενεργειακή αξία και η ενεργειακή αξία μαζί με τις ποσότητες σε λιπαρά κορεσμένα, σάκχαρα και αλάτι θα πρέπει να βρίσκονται στο κύριο οπτικό πεδίο και σε συγκεκριμένο μέγεθος γραμματοσειράς. Στην περίπτωση που η ενεργειακή αξία ή η ποσότητα των θρεπτικών ουσιών είναι αμελητέα, οι πληροφορίες μπορούν να αντικαθίστανται από δήλωση όπως << Περιέχει αμελητέες ποσότητες των...>>, πρέπει όμως να επισημαίνεται πολύ κοντά στη διατροφική δήλωση.

13.1. Πρόσθετες μορφές έκφρασης και παρουσίασης

Εκτός από τις παραπάνω μορφές έκφρασης που αναφέραμε, θα μπορούσε η ενεργειακή και η ποσότητα θρεπτικών ουσιών να γνωστοποιούνται και με άλλες μορφές έκφρασης και να παρουσιάζονται με τη χρήση γραφικών ή συμβόλων, επιπλέον λέξεων ή ψηφίων αρκεί βέβαια να βασίζονται σε ορθή και επιστημονικά έγκυρη έρευνα μεταξύ των καταναλωτών και δεν παραπλανούν τον καταναλωτή, να εξελίσσονται έπειτα από διαβουλεύσεις με ευρύ φάσμα των ομάδων συμφεροντούχων. Θα πρέπει να διευκολύνουν τους καταναλωτές να κατανοήσουν τη συμβολή ή τη σημασία του τροφίμου για το ενεργειακό και διατροφικό περιεχόμενο μιας διατροφής και να παρέχουν τη διαβεβαίωση ότι αυτές οι μορφές έκφρασης ή παρουσίασης γίνονται κατανοητές από το μέσο καταναλωτή. Θα πρέπει να είναι αντικειμενικές, να μην επιφέρουν διακρίσεις και η εφαρμογή τους να μην δημιουργεί εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων.

Κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να εισηγείται στους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων τη χρήση μίας ή περισσότερων μορφών έκφρασης ή παρουσίασης της διατροφικής δήλωσης που κατά την κρίση τους τηρούν καλύτερα τις απαιτήσεις που αναφέρθηκαν στην παραπάνω παράγραφο. Έπειτα τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή τις λεπτομέρειες των πρόσθετων αυτών μορφών έκφρασης και διασφαλίζουν την κατάλληλη παρακολούθηση των πρόσθετων μορφών έκφρασης ή της παρουσίασης που απαντούν στην αγορά εντός της επικράτειας τους. Για τη διευκόλυνση τους τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν από τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων που διαθέτουν τρόφιμα στην εθνική αγορά να ενημερώνουν την αρμόδια αρχή για τη χρήση της πρόσθετης μορφής έκφρασης ή παρουσίασης και να παρέχουν σχετικά δικαιολογητικά στοιχεία. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση της διακοπής της χρήσης τέτοιου είδους πρόσθετων μορφών έκφρασης ή παρουσίασης.

Έως τις 13 Δεκεμβρίου 2017 και βάσει της πείρας που μέχρι τότε θα έχει αποκτηθεί, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση σχετικά με τη χρήση των πρόσθετων αυτών μορφών έκφρασης ή παρουσίασης, το

αντίκτυπο που έχουν στην εσωτερική αγορά και τη σκοπιμότητα στην περίπτωση που είναι αναγκαίο για περαιτέρω εναρμόνιση τους. Για να επιτύχουν το σκοπό αυτό τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή σχετικά με τη χρήση των πρόσθετων μορφών έκφρασης ή παρουσίασης στην αγορά εντός της επικράτειας τους.(Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης)

Για να διασφαλισθεί λοιπόν η ενιαία εφαρμογή αυτού του άρθρου, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που καθορίζουν λεπτομερείς κανόνες σχετικά με αυτά που αναφέραμε στις παραπάνω παραγράφους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12

Προαιρετικές πληροφορίες για τα τρόφιμα

Οι προαιρετικές πληροφορίες στα τρόφιμα πρέπει να πληρούν κάποιες προϋποθέσεις ώστε να είναι σαφείς για τον καταναλωτή, να μην τον παραπλανούν και ανάλογα τη περίπτωση να βασίζονται σε σχετικά επιστημονικά δεδομένα.

Τέτοιες πληροφορίες σύμφωνα πάντα με τις εκτελεστικές αρχές που εκδίδει η Επιτροπή είναι πληροφορίες σχετικά με την πιθανή και μή σκόπιμη παρουσία στα τρόφιμα ουσιών ή προϊόντων που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες, πληροφορίες σχετικά με την καταλληλότητα του τροφίμου για χορτοφάγους ή ακραιφνείς χορτοφάγους και στην αναγραφή των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς για συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες επιπροσθέτως των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς που αναφέραμε και σε παραπάνω κεφάλαιο.

Η Επιτροπή, για να διασφαλίσει την κατάλληλη ενημέρωση του καταναλωτή στην περίπτωση που οι προαιρετικές πληροφορίες παρέχονται από υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων για τα τρόφιμα με διαφορετικό τρόπο με τον οποίο ο καταναλωτής α μπορούσε να παραπλανηθεί ή να του δημιουργηθεί σύγχυση, μπορεί να προβλέπει πρόσθετες περιπτώσεις παροχής προαιρετικών πληροφοριών εκτός αυτών που αναφέραμε στην παραπάνω παράγραφο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13

Εθνικά μέτρα

Όσον αφορά θέματα που εναρμονίζονται με τον κανονισμό αυτό, της επισήμανσης δηλαδή των τροφίμων, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να θεσπίζουν ούτε να διατηρούν εθνικά μέτρα, εκτός και αν έχουν εξουσιοδοτηθεί για αυτό από το δίκαιο της Ένωσης. Τα εθνικά μέτρα αυτά δεν παρεμποδίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών ούτε βέβαια εισάγουν διακρίσεις για τρόφιμα από άλλα κράτη μέλη.

Στην περίπτωση θεμάτων που δεν εναρμονίζονται ειδικά με τον κανονισμό αυτό και εφόσον δεν παρεμποδίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών, παρακωλύουν ή περιορίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων που συμμορφώνονται με τον κανονισμό, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν εθνικά μέτρα.

13.1. Εθνικά μέτρα στις πρόσθετες υποχρεωτικές ενδείξεις

Εκτός από τις υποχρεωτικές ενδείξεις τα κράτη μέλη με τη διαδικασία κοινοποίησης μπορούν να θεσπίζουν μέτρα που να απαιτούν για συγκεκριμένες κατηγορίες τροφίμων να θεσπίζουν μέτρα με σκοπό την προστασία της δημόσιας υγείας, την προστασία των καταναλωτών, την πρόληψη της απάτης και την προστασία των δικαιωμάτων βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας, των αναγραφών προέλευσης και των ελεγχόμενων ονομασιών προέλευσης και την πρόληψη του αθέμιτου ανταγωνισμού.

Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν μέτρα σχετικά με την υποχρεωτική αναγραφή της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης όταν υπάρχει αποδεδειγμένη διασύνδεση μεταξύ ορισμένων ιδιοτήτων του τροφίμου και της καταγωγής ή της προέλευσης του. Τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν στοιχεία στην Επιτροπή που να αποδεικνύουν ότι η πλειονότητα των καταναλωτών προσδίδει ιδιαίτερη αξία στην παροχή αυτής της πληροφορίας.

13.2. Εθνικά μέτρα για τα μή προσυσκευασμένα τρόφιμα

Τα εθνικά μέτρα για τα τρόφιμα που προσφέρονται μή προσυσκευασμένα για πώληση στον τελικό καταναλωτή ή σε μονάδες ομαδικής εστίασης ή συσκευάζονται στον τόπο πώλησης, η παροχή των ενδείξεων για συστατικά ή τεχνολογικά βοηθήματα που χρησιμοποιούνται και παραμένουν στο τελικό προϊόν είναι υποχρεωτική, οι υπόλοιπες ενδείξεις που αναφέρονται στον κατάλογο των υποχρεωτικών πληροφοριών δεν είναι υποχρεωτικές εκτός εάν τα κράτη μέλη θεσπίζουν εθνικά μέτρα που απαιτούν την παροχή κάποιων ή και όλων αυτών των ενδείξεων.

Μπορούν επίσης να θεσπίζουν και τον τρόπο διάθεσης των ενδείξεων ή των στοιχείων των ενδείξεων και κάποιες φορές και εφόσον συντρέχει λόγος, τη μορφή έκφρασης και παρουσίασης τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14

Διαδικασία κοινοποίησης

Κάθε κράτος μέλος που κρίνει αναγκαία την θέσπιση μιας νέας νομοθεσίας σχετικά με τις πληροφορίες στα τρόφιμα, γίνεται παραπομπή σε αυτό το άρθρο, αφού προηγουμένως το έχει κοινοποιήσει στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη καθώς και την αιτιολόγησή τους. Τότε η επιτροπή συμβουλευεται τη μόνιμη επιτροπή για την

τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων εάν κρίνει χρήσιμη τη σχετική διαβούλευση ή εάν το ζητήσει ένα κράτος μέλος. Σε αυτή την περίπτωση η Επιτροπή εξασφαλίζει ότι η διαδικασία είναι διαφανής για όλους τους συμφεροντούχους.

Όταν ένα κράτος μέλος κρίνει ότι είναι αναγκαίο να θεσπιστεί νέα νομοθεσία μπορεί να λαμβάνει τα προβλεπόμενα μέτρα μόνο τρεις μήνες από την κοινοποίηση και υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι δεν έχει λάβει αρνητική γνώμη από την Επιτροπή. Στην περίπτωση που η Επιτροπή έχει αρνητική γνώμη και πριν από τη λήξη της προθεσμίας των τριών μηνών, η Επιτροπή προσφεύγει στη διαδικασία εξέτασης ώστε να αποφασίσει αν τα μέτρα μπορούν να τεθούν σε εφαρμογή.

Η οδηγία 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών, δεν ισχύει για τα μέτρα που υπάγονται στη διαδικασία κοινοποίησης η οποία ορίζεται σε αυτό το άρθρο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Τροποποιήσεις των παραρτημάτων και η μεταβατική περίοδος για τα εκτελεστικά μέτρα ή τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις και ημερομηνία εφαρμογής τους

Η Επιτροπή μπορεί να τροποποιήσει τα παραρτήματα προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι επιστημονικές εξελίξεις, η τεχνική πρόοδος, η υγεία και η ανάγκη των καταναλωτών για ενημέρωση.

Όταν δεν υπάρχει ζήτημα για την προστασία της ανθρώπινης υγείας, η Επιτροπή ορίζει κατάλληλη μεταβατική περίοδο για την εφαρμογή των νέων μέτρων στην οποία τα τρόφιμα φέρουν επισήμανση που δεν είναι σύμφωνη με τα νέα μέτρα και μπορούν όμως να διατίθενται στην αγορά και να συνεχίζουν να πωλούνται μέχρι να εξαντληθούν τα αποθέματα. Ακόμη η Επιτροπή διασφαλίζει ότι τα μέτρα τίθενται σε εφαρμογή την 1η Απριλίου του εκάστοτε ημερολογιακού έτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16

Τροποποιήσεις των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1925/2006

Το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο του έβδομου άρθρου του κανονισμού που αφορά στις θεμιτές πρακτικές σχετικά με τις πληροφορίες στα τρόφιμα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

<< Η διατροφική επισήμανση προϊόντων για τα οποία έχει διατυπωθεί ισχυρισμός διατροφής και/ή υγείας είναι υποχρεωτική, εκτός από τη γενική διαφήμιση. Οι παρεχόμενες πληροφορίες συνίστανται σε εκείνες που προβλέπονται στο άρθρο 30 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές. Εφόσον διατυπώνεται διατροφής και/ή υγείας για ένα θρεπτικό συστατικό που προβλέπεται στο άρθρο 30 παράγραφος 2 του κανονισμού ΕΕ αριθ. 1169/2011, η ποσότητα αυτού του θρεπτικού συστατικού πρέπει να δηλώνεται σύμφωνα με τα άρθρα 31 ως 34 του εν λόγω κανονισμού.

Οι ποσότητες των ουσιών για τις οποίες διατυπώνεται ισχυρισμός διατροφής ή υγείας, οι οποίες δεν εμφανίζονται στην διατροφική επισήμανση, αναγράφονται στο ίδιο οπτικό πεδίο με τη διατροφική επισήμανση και εκφράζονται σύμφωνα με τα άρθρα 31, 32 και 33 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011. Οι μονάδες μέτρησης που χρησιμοποιούνται για να εκφρασθεί η ποσότητα της ουσίας πρέπει να είναι ενδεδειγμένες για κάθε επιμέρους ουσία >>. (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης)

Στο άρθρο 7 που αναφέρεται στις θεμιτές πρακτικές για τις πληροφορίες στα

τρόφιμα στην παράγραφο 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

<< Η διατροφική επισήμανση των προϊόντων στα οποία έχουν προστεθεί βιταμίνες και ανόργανα συστατικά και τα οποία καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό είναι υποχρεωτική. Οι πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται αποτελούνται από εκείνες που ορίζονται στο άρθρο 30 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές, και από τις συνολικές περιεχόμενες ποσότητες των βιταμινών και των ανόργανων συστατικών που έχουν προστεθεί στα τρόφιμα>>.

Καταργούνται οι οδηγίες 87/250/ΕΟΚ, 90/496/ΕΟΚ, 1999/10/ΕΚ, 2000/13/ΕΚ, 2002/67/ΕΚ και 2008/5/ΕΚ και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 608/2004 από τη 13η Δεκεμβρίου 2014. (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17

Μεταβατικά μέτρα και έναρξη ισχύος και ημερομηνία εφαρμογής

Τα τρόφιμα τα οποία έχουν διατεθεί στην αγορά πριν από τις 13 Δεκεμβρίου 2014 και δεν συμμορφώνονται στις απαιτήσεις του καινούργιου κανονισμού, μπορούν να διατίθενται στο εμπόριο μέχρι να εξαντληθούν τα αποθέματα. Επίσης τα τρόφιμα που έχουν διατεθεί στη αγορά πριν από τις 13 Δεκεμβρίου 2016 και δεν συμμορφώνονται προς την απαίτηση που θεσπίζεται στο άρθρο για τον κατάλογο των υποχρεωτικών ενδείξεων για τη διατροφική δήλωση, μπορούν να διατίθενται στην αγορά μέχρι να εξαντληθούν τα αποθέματα. Τα τρόφιμα που διατέθηκαν στην αγορά πριν την 1η Ιανουαρίου 2014 και δεν συμμορφώνονται στις απαιτήσεις σχετικά με τον χαρακτηρισμό << κιμάς >> μπορούν επίσης να διατεθούν στην εμπορία μέχρι να εξαντληθούν τα αποθέματα.

Ανάμεσα από το διάστημα της 13ης Δεκεμβρίου 2014 και 13ης Δεκεμβρίου 2016

στην περίπτωση που η διατροφική δήλωση είναι σε προαιρετική βάση τηρεί τα άρθρα 30 έως 35 τα οποία αναφέρονται στο περιεχόμενο της υποχρεωτικής δήλωσης, στον υπολογισμό της ενεργειακής αξίας, στην έκφραση ανά 100g ή ανά 100ml, στην έκφραση σε βάση ανά μερίδα ή ανά μονάδα κατανάλωσης, στην παρουσίαση και στις πρόσθετες μορφές έκφρασης και παρουσίασης.

Παρά την οδηγία 90/496/ΕΟΚ, το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και το άρθρο 7 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) 1925/2006, τα τρόφιμα που επισημαίνονται σύμφωνα με τα άρθρα που αναφέραμε στην παραπάνω παράγραφο του παρόντος κανονισμού μπορούν να διατίθενται στην αγορά πριν από τις 13 Δεκεμβρίου 2014. Παρά τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1162/2009 της Επιτροπής της 30ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τη θέσπιση μεταβατικών μέτρων για την εφαρμογή των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 853/2004, (ΕΚ) αριθ. 854/2004 και (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, τα τρόφιμα που επισημαίνονται σύμφωνα με το β' μέρος του παραρτήματος του κανονισμού VI μπορούν να διατίθενται στην αγορά πριν από την 1η Ιανουαρίου 2014. (Επίσημη εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης)

Ο κανονισμός αυτός ισχύει από την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευση του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εφαρμόζεται από τη 13η Δεκεμβρίου 2014, εξαιρουμένου του άρθρου 9 για τη διατροφική δήλωση και του μέρους Β του μέρους Β του παραρτήματος VI το οποίο εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2014.

Ο κανονισμός αυτός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 18

Ορισμοί

Για την καλύτερη κατανόηση του κανονισμού αυτού είναι σκόπιμο να αναφερθούν οι παρακάτω ορισμοί:

1. οι ορισμοί <<τρόφιμα>>, <<νομοθεσία για τα τρόφιμα>>, <<επιχείρηση τροφίμων>>, <<λιανική>>, <<διάθεση στην αγορά>> και <<τελικός καταναλωτής>> του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002.
2. οι ορισμοί <<μεταποίηση>>, <<μή μεταποιημένα προϊόντα>> και <<μεταποιημένα προϊόντα>> του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για την υγιεινή των τροφίμων.
3. Ο ορισμός <<ένζυμο τροφίμων>> του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1332/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για τα ένζυμα των τροφίμων.
4. Οι ορισμοί <<πρόσθετα τροφίμων>>, <<τεχνολογικό βοήθημα>>, <<φορέας>> του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, που αφορά στα πρόσθετα τροφίμων.
5. Ο ορισμός <<αρωματικές ύλες>> του κανονισμού (ΕΚ) αριθ.1334/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για τις αρωματικές ύλες και ορισμένα συστατικά τροφίμων με αρωματικές ιδιότητες που χρησιμοποιούνται εντός και επί των τροφίμων.

6. Οι ορισμοί <<κρέας>>, <<μηχανικώς διαχωρισμένο κρέας>>, <<παρασκευάσματα κρέατος>>, <<προϊόντα αλιείας>> και <<προϊόντα με βάση το κρέας>> του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 853/2004, της 29ης Απριλίου 2004, για τον καθορισμό ειδικών κανόνων υγιεινής για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης.
7. Ο ορισμός διαφήμιση της οδηγίας 2006/114/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για την παραπλανητική και τη συγκριτική διαφήμιση.

Ισχύουν στον παρόντα κανονισμό επίσης οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. <<πληροφορίες για τα τρόφιμα>>: πληροφορίες που αφορούν ένα τρόφιμο και διατίθεται στον τελικό καταναλωτή μέσω επισήμανσης, άλλου συνοδευτικού υλικού ή οποιοδήποτε άλλο μέσο, συμπεριλαμβανομένων των εργαλείων της σύγχρονης τεχνολογίας ή των προφορικών ανακοινώσεων.
2. <<νομοθεσία σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα>>: οι ενωσιακές διατάξεις που διέπουν τις πληροφορίες για τα τρόφιμα και ιδίως την επισήμανση, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων γενικού χαρακτήρα που εφαρμόζονται στα τρόφιμα σε ιδιαίτερες συνθήκες ή σε ορισμένες κατηγορίες τροφίμων και των κανόνων που εφαρμόζονται σε συγκεκριμένα μόνο τρόφιμα.
3. <<υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα>>: οι ενδείξεις οι οποίες απαιτείται να παρέχονται στον τελικό καταναλωτή βάσει διατάξεων της Ένωσης.
4. <<μονάδα ομαδικής εστίασης>>: οποιοδήποτε κατάστημα όπως εστιατόριο, καντίνες, νοσοκομεία, σχολεία και επιχειρήσεις εστίασης, όπου στο πλαίσιο μιας επαγγελματικής δραστηριότητας, παρασκευάζονται τρόφιμα τα οποία είναι έτοιμα για κατανάλωση από τον τελικό καταναλωτή.
5. <<προσσκευασμένο τρόφιμο>>: η χωριστή μονάδα προς πώληση που προορίζεται να παρουσιασθεί ως έχει στον τελικό καταναλωτή και στις μονάδες ομαδικής εστίασης και αποτελείται από ένα τρόφιμο και τη συσκευασία μέσα στην οποία έχει τοποθετηθεί πριν από τη διάθεση του προς πώληση, είτε η συσκευασία αυτή καλύπτει το τρόφιμο ολικά είτε μόνο εν μέρει, αλλά εν πάση περιπτώσει κατά τρόπο που να μην είναι δυνατόν να τροποποιηθεί το περιεχόμενο χωρίς να ανοιχθεί ή να τροποποιηθεί η συσκευασία. Ο όρος προσσκευασμένο

τρόφιμο>> δεν καλύπτει τρόφιμα συσκευασμένα κατόπιν επιθυμίας του καταναλωτή στον τόπο πώλησης ή προσυσκευασμένα ενόψει της άμεσης πώλησης τους.

6. <<συστατικό>>: οποιαδήποτε ουσία ή προϊόν, συμπεριλαμβανομένων και των αρωματικών υλών, των προσθέτων τροφίμων, των ενζύμων τροφίμων, καθώς και οποιοδήποτε στοιχείο ενός σύνθετου συστατικού, οι οποίες χρησιμοποιούνται στην παρασκευή ή επεξεργασία ενός τροφίμου, και εξακολουθούν να υπάρχουν στο τελικό προϊόν, ακόμη και σε διαφοροποιημένη μορφή. Τα υπολείμματα δεν θεωρούνται συστατικά.
7. <<τόπος προέλευσης>>: οποιοσδήποτε τόπος που αναγράφεται ότι προέρχεται και ο οποίος δεν είναι <<χώρα καταγωγής>> όπως ορίζεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92 το όνομα, η εμπορική επωνυμία ή η διεύθυνση υπευθύνου της επιχείρησης τροφίμων στην επισήμανση δεν συνιστά ένδειξη της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης του εν λόγω τροφίμου κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού.
8. <<σύνθετο συστατικό>>: συστατικό που αποτελείται από περισσότερα του ενός συστατικά.
9. <<ετικέτα>>: οποιαδήποτε σήμανση, εμπορικό σήμα, σήμα, εικόνα ή άλλη περιγραφή, η οποία είναι γραπτή, έντυπη, διάτρητη, σημειωμένη, ανάγλυφη ή αποτυπωμένη στη συσκευασία ή στον περιέκτη του τροφίμου.
10. <<επισήμανση>>: οποιοσδήποτε μνείες, ενδείξεις, εμπορικά σήματα, εμπορικές ονομασίες, εικόνες, σύμβολα που αναφέρονται σε ένα τρόφιμο και τοποθετούνται σε κάθε συσκευασία, έγγραφο, πινακίδα, ετικέτα, δακτύλιο ή περιλαίμιο που συνοδεύει ή αναφέρεται στο τρόφιμο αυτό.
11. <<οπτικό πεδίο>>: όλες οι επιφάνειες μιας συσκευασίας που μπορούν να διαβασθούν από μια οπτική γωνία.
12. <<κύριο οπτικό πεδίο>>: το οπτικό πεδίο της συσκευασίας το οποίο είναι το πιο πιθανό να δει ο καταναλωτής με την πρώτη ματιά, κατά τον χρόνο της αγοράς και το οποίο δίνει την δυνατότητα στον καταναλωτή να αναγνωρίζει αμέσως ένα προϊόν όσον αφορά το χαρακτήρα ή τη φύση του και κατά περίπτωση την

εμπορική του ονομασία. Εάν μια συσκευασία έχει πλείονα ταυτόσημα κύρια οπτικά πεδία, το κύριο οπτικό πεδίο είναι εκείνο που επιλέγει ο υπεύθυνος επιχείρησης τροφίμων.

13. <<αναγνωσιμότητα>>: η εμφάνιση της πληροφορίας επί της συσκευασίας, μέσω της οποίας είναι οπτικά προσιτή στο ευρύ κοινό και η οποία καθορίζεται από ποικίλα στοιχεία, μεταξύ άλλων από το μέγεθος της γραμματοσειράς, την απόσταση μεταξύ των γραμμάτων, την ένταση της γραφής, το χρώμα των χαρακτήρων, τη μορφή των χαρακτήρων, τη σχέση μεταξύ του πλάτους και του ύψους των γραμμάτων, την επιφάνεια του υλικού και τη σημαντική αντίθεση μεταξύ της γραφής και του φόντου.
14. <<νόμιμη ονομασία>>: η ονομασία ενός τροφίμου η οποία προβλέπεται στις ενωσιακές διατάξεις που εφαρμόζονται για το τρόφιμο αυτό ή, αν δεν υπάρχουν τέτοιες ενωσιακές διατάξεις, η ονομασία η οποία προβλέπεται στους νόμους και στις κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που εφαρμόζονται στο κράτος μέλος στο οποίο πωλείται το τρόφιμο στον τελικό καταναλωτή ή σε μονάδες ομαδικής εστίασης.
15. <<συνήθης ονομασία>>: η ονομασία η οποία είναι αποδεκτή ως ονομασία τροφίμου από τους καταναλωτές στο κράτος μέλος στο οποίο πωλείται, χωρίς η ονομασία να χρήζει περαιτέρω επεξήγησης.
16. <<περιγραφική ονομασία>>: ονομασία η οποία παρέχει περιγραφή του τροφίμου και αν χρειάζεται της χρήσης τους, η οποία είναι επαρκώς σαφής, ώστε να επιτρέπει στους καταναλωτές να γνωρίζουν την πραγματική φύση και να το διακρίνουν από άλλα προϊόντα με τα οποία είναι δυνατόν να συγχέεται.
17. <<πρωταρχικό συστατικό>>: το συστατικό ή τα συστατικά τροφίμου που αντιστοιχούν σε περισσότερο από το 50% του τροφίμου αυτού ή τα οποία συνήθως συνδέονται από τον καταναλωτή με την ονομασία του τροφίμου και για τα οποία στις περισσότερες περιπτώσεις απαιτείται ποσοτική αναγραφή.
18. <<ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας ενός τροφίμου>>: η ημερομηνία μέχρι την οποία το τρόφιμο διατηρεί τις ιδιαίτερες ιδιότητες του σε κατάλληλες συνθήκες αποθήκευσης.

19. <<θρεπτική ουσία>>: πρωτεΐνες, υδατάνθρακες, λιπαρά, εδώδιμες ίνες, νάτριο, βιταμίνες και ανόργανα συστατικά καθώς και ουσίες που ανήκουν σε μια από αυτές τις κατηγορίες ή αποτελούν συστατικά της.
20. <<τεχνολογικά επεξεργασμένα νανουλικά>>: τα σκοπίμως παραγόμενα υλικά που διαθέτουν μία ή περισσότερες διαστάσεις της τάξεως των 100nm ή λιγότερο ή αποτελούνται από διακριτά λειτουργικά μέρη, είτε εσωτερικά είτε στην επιφάνεια, πολλά εκ των οποίων διαθέτουν μία ή περισσότερες διαστάσεις της τάξεως των 100nm ή λιγότερο, συμπεριλαμβανομένων των δομών, των συσσωματωμάτων ή των συνόλων, που μπορεί να έχουν μέγεθος ανώτερο της τάξεως των 100nm αλλά διατηρούν ιδιότητες που είναι χαρακτηριστικές της νανοκλίμακας.
- Οι χαρακτηριστικές ιδιότητες της νανοκλίμακας περιλαμβάνουν:
- τις ιδιότητες που συνδέονται με τη μεγάλη ειδική επιφάνεια των υπόψη υλικών και/ή
  - συγκεκριμένες φυσικοχημικές ιδιότητες που διαφέρουν από τις ιδιότητες της μή νανομορφής του ίδιου υλικού.
21. <<μέσο επικοινωνίας εξ' αποστάσεως>>: κάθε μέσο το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί, χωρίς την αυτοπρόσωπη και ταυτόχρονη παρουσία του προμηθευτή και του καταναλωτή, για τη σύναψη συμβάσεως μεταξύ τους.
(Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης)

18.1. Ειδικοί Ορισμοί

1. <<διατροφική δήλωση>> ή <<διατροφική επισήμανση>> είναι οι πληροφορίες που δηλώνουν την ενεργειακή αξία ή την ενεργειακή αξία και μία από τις ακόλουθες θρεπτικές ουσίες μόνο:
- λιπαρά (κορεσμένα, μονοακόρεστα, πολυακόρεστα),
  - αλάτι,
  - εδώδιμες ίνες
  - πρωτεΐνες

-βιταμίνες και ανόργανα συστατικά

2. <<λιπαρά>>: το σύνολο των λιπιδίων, συμπεριλαμβανομένων των φωσφολιπιδίων.
3. <<κορεσμένα>>: τα λιπαρά οξέα χωρίς διπλό δεσμό.
4. <<trans>>: τα λιπαρά οξέα με τουλάχιστον ένα μη συνδυασμένο (δηλαδή διακοπτόμενο από τουλάχιστον μια ομάδα μεθυλενίου) διπλό δεσμό άνθρακα – άνθρακα στη διάταξη trans.
5. <<μονοακόρεστα>>: τα λιπαρά οξέα με ένα διπλό δεσμό cis.
6. <<πολυακόρεστα>>: τα λιπαρά οξέα με δύο ή περισσότερους δεσμούς cis, δεσμούς cis – cis χωρισμένους από ομάδες μεθυλενίου.
7. <<υδατάνθρακες>>: όλοι οι υδατάνθρακες που μεταβολίζονται από τον ανθρώπινο οργανισμό, συμπεριλαμβανομένων των πολυολών.
8. <<σάκχαρα>>: όλοι οι μονοσακχαρίτες και οι δισακχαρίτες που περιέχονται στα τρόφιμα εκτός των πολυολών.
9. <<πολύολες>>: οι αλκοόλες που περιέχουν περισσότερες από δύο ομάδες υδροξυλίου.
10. <<πρωτεΐνες>> : η περιεκτικότητα σε πρωτεΐνες υπολογιζόμενη με τον τύπο: πρωτεΐνη = ολικό άζωτο κατά Kjeldahl * 6,25.
11. <<αλάτι>>: το ισοδύναμο περιεκτικότητας σε αλάτι υπολογιζόμενο από τον τύπο: αλάτι= νάτριο * 2,5.
12. <<εδώδιμες ίνες>>: τα υδατανθρακικά πολυμερή με τρία ή περισσότερο μονομερή, που δεν πέπτονται ούτε απορροφώνται από το λεπτό έντερο του ανθρώπινου οργανισμού και εμπίπτουν στις ακόλουθες κατηγορίες:
  - εδώδιμα υδατανθρακικά πολυμερή που απαντώνται σε φυσική μορφή στα τρόφιμα όπως καταναλώνονται,
  - εδώδιμα υδατανθρακικά πολυμερή που έχουν ληφθεί από πρώτες ύλες τροφίμων με φυσικά, ενζυμικά ή χημικά μέσα και έχουν ωφέλιμη επίδραση στη φυσιολογία του οργανισμού, η οποία έχει καταδειχθεί με επιστημονικά στοιχεία γενικής αποδοχής,
  - εδώδιμα συνθετικά υδατανθρακικά πολυμερή που έχουν ωφέλιμη επίδραση στη

φυσιολογία του οργανισμού, η οποία έχει καταδεχθεί με επιστημονικά στοιχεία γενικής αποδοχής.

13. <<μέση τιμή>>: η τιμή που αντιπροσωπεύει καλύτερα την ποσότητα μιας θρεπτικής ουσίας που περιέχεται σε ένα συγκεκριμένο τρόφιμο και εκφράζει την ανοχή για τις εποχιακές διακυμάνσεις, για τις καταναλωτικές συνήθειες καθώς και για άλλους παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν την πραγματική τιμή. (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης)

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από τις 13 Δεκεμβρίου 2014 θα εφαρμόζεται υποχρεωτικά η νέα νομοθεσία της Ένωσης σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα στους καταναλωτές, η οποία ενοποιεί τις οδηγίες 2000/13/ΕΚ και 90/496/ΕΟΚ σε μία νομοθεσία τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 με τον οποίο θεσπίζονται οι γενικές αρχές, οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις που διέπουν τις πληροφορίες για τα τρόφιμα και ειδικότερα η γενική και διατροφική επισήμανση.

Με το νέο αυτό κανονισμό της Ένωσης λοιπόν οι βασικότερες αλλαγές που έγιναν αφορούν στην αποσαφήνιση των ευθυνών σχετικά με την επισήμανση των τροφίμων, στην αναγνωσιμότητα των ετικετών. Επίσης δόθηκε μεγάλη έμφαση των αλλεργιογόνων συστατικών στον κατάλογο συστατικών, στις πληροφορίες για τα αλλεργιογόνα συστατικά στα μη προσυσκευασμένα τρόφιμα. Έγινε αποσαφήνιση των κανόνων που ισχύουν όσον αφορά στην επισήμανση της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης, όπως επίσης έγιναν αλλαγές στην υποχρεωτική διατροφική δήλωση για τα προσυσκευασμένα τρόφιμα, με εξαιρέσεις κάποιες κατηγορίες τροφίμων.

Ακόμη, καθορίστηκαν τα διατροφικά στοιχεία που θα συμπεριληφθούν στην υποχρεωτική διατροφική δήλωση και καθορίστηκαν κριτήρια για την πρόσθετη εθελοντική αναγραφή των διατροφικών στοιχείων στο μπροστινό μέρος της ετικέτας και τέλος έγινε αποσαφήνιση των απαιτήσεων σχετικά με την παροχή πληροφοριών για την

εξ' αποστάσεως πώληση.

Η Επιτροπή εξέτασε θέματα τα οποία αφορούν άμεσα τον καταναλωτή ώστε να του εξασφαλίσει μια σωστή και ακριβείς πληροφόρηση για τα τρόφιμα που χρησιμοποιεί και τρέφεται ώστε να μπορεί να κάνει τις καλύτερες για τον εαυτό του επιλογές διότι μια σωστή και “ ασφαλής” διατροφή ισούται και με την καλή υγεία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης
2. Κατάλογος τροφίμων και ποτών, άρθρο 21, γενικοί όροι χρήσης – Επισήμανση
3. Κατάλογος τροφίμων και ποτών, άρθρο 11, Επισήμανση- Παρουσίαση τροφίμων
4. Κατάλογος τροφίμων και ποτών, άρθρο 11α, Διαθρεπτική επισήμανση

1. www.efet.gr, επισήμανση τροφίμων
2. www.efet.gr, νομοθεσία
3. www.foodbites.eu/j15/nomothesia/exelixeis